

הרב זלמן נוטיק

חשיבה גיאולוגית

טיפים לחיים מאושרים בימות המשיח • חלק ד'

תשורה

משמחת הנישואין של
החתן הזתמים שמואל שיי ומרת מושקא תחיי נוטיק
כפר חב"ד א', כ"ה מרחשוון ה'תשע"ח

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

פתח דבר

אנו מודים להשי"ת על כל הטוב אשר גמלנו, ובחסדו הגדול זיכנו בנישואי צאצאינו החתן התמים שמואל שיחי' עם ב"ג הכלה מרת מושקא תחי'.

התודה והברכה מובעת בזה לבני משפחתנו, ידידינו ומכרינו שבאו מקרוב ומרחוק להשתתף בשמחתנו ולברך את צאצאינו שיחי' בברכת מזל טוב וחיים מאושרים בגשמיות וברוחניות.

ברגשי גיל וחדווה אנו שמחים להגיש בזה תשורה לנוטלים חלק בשמחתנו, מיוסד על הנהגתו הקדושה של כ"ק אדמו"ר מוהריי"צ נ"ע שחילק 'תשורה' בחתונת כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א.

הקובץ שלפנינו כולל תדפיס רביעי מתוך הספר "חשיבה גאולתית" ובו לקט נושאים המבארים כיצד ניתן להתרגל בימינו למעמד ומצב של "ימות המשיח".

תודתנו נתונה למערכת המגזין "דרך המלך", על הבמה המכובדת בפרסום המאמרים, ולעורך הרב מנחם מענדל ערד על עזרתו הרבה.

.

כהקדמה לקובץ, ועל פי המתאים לכלל ד"פותחין בדבר מלכות", הבאנו קטעים מלוקטים משיחת ה'דבר מלכות' דשבת פרשת חיי-שרה ה'תשנ"ב, העוסקת בלימוד מהנישואין הראשונים המופיעים בתורה לעבודת השליחות בדורנו זה ובזמננו זה - שנאמרה בתאריך זה לפני כ"ו שנים.

לחביבותא דמילתא נדפסו בזה גם מכתבי כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א לנישואי הורי החתן והכלה שיחי', מכתב רווי רגש חסידי ששיגר סב החתן הרה"ח ר' מאיר ע"ה פריימן למשפחתו בקשר עם ביקורו בחצרות קודשנו ביו"ד שבט הגדול, וכן קובץ סיפורי חסידים שנלקטו על ידי אח הכלה ר' מנחם מענדל שיחי' דורון (בהמשך לקובצי "מפי השמועה" שי"ל בשמחות קודמות במשפחתנו).

וזאת למודעי, כי הסיפורים שנכללו בתשורה זו נלקטו מתוך דברים שנאמרו בעת התועדויות חסידותיות, ומטבע הדברים סיפורים שלא נרשמו מפי מעתיקי השמועה, נאמרו בהקשרים שונים ובשעות הלילה המאוחרות - מן הנמנע שלא ייפלו בהם שגגות בפרטים מסוימים, אך עשינו את שביכולתנו לנפות התבן מן הבר ולהציג בפני הקוראים את הסיפורים הנבחרים.

ומגלגלין זכות ליום זכאי, יום מלאות שלושים שנה ל"דידן נצח" דשנת תשמ"ח בו דחה בית המשפט הפדרלי בארצות הברית את הערעור של המשיבים על פסק הדין במשפט הספרים.

.

הא-ל הטוב הוא ית' יברך את כבודו ואת בני ביתו יחיו בתוך כלל אחבי' מברכות מאלפיות מנפש ועד בשר, ובמיוחד בברכה העיקרית - שנוזה ללכת משמחה זו, לשמחה העיקרית "שמחת עולם על ראשם" בהתגלותו המיידית של כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א, ותיכף ומיד ממש.

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!

תוכן עינים

3	פתח דבר .....
6	דבר מלכות..... משיחות שבת פרשת חיי שרה - כ"ה מרחשוון ה'תשנ"ב
9	מכתבי כ"ק אדמו"ר שליט"א.....
11	חשיבה גאולתית .....
12	חופש גאולתי.....
14	בשמחה ננצח.....
17	חסד טהור.....
19	להיוולד מחדש .....
22	חינוך מסוג אחר.....
24	חשבון נפש עליז.....
26	מוכנים לגאולה .....
29	הכי רחוק - הכי קרוב.....
31	גאווה יהודית.....
33	מימוש החינוך הפוטנציאלי.....
35	התנוצצות של גאולה.....
38	מקורב של הקב"ה.....
41	ספר סופר וסיפור.....
43	משיח פורץ גדר.....
46	לגלות את נקודת הרבי שבך.....
49	אחריות עולמית.....
53	הוספות.....
54	מכתב בפרסום ראשון מאת סב החתן.....
56	מפי השמועה - לקט סיפורי חסידים.....

שלח נא ביד תשלח

קטעים משיחות ש"פ חיי שרה - כ"ה מרחשוון ה'תשנ"ב

וזה נוגע למילוי השליחות בשלימותה, שכל הפרטים והענינים יהיו חדורים בנקודה הכללית של יחוד מ"ה וב"ן (נישואי יצחק ורבקה), כמו"כ בכל שליחות ושליחות של יהודי "לשמש את קוני", הוא מקבל כביכול "כל אשר לו" מהמשלח (הקב"ה), עד הכח של עצמותו ומהותו יתברך (הכולל את "כל אשר לו") כדי לפעול את היחוד של נשמה וגוף של יהודי בעוה"ז הגשמי. ובאופן, שכל הפרטים ופרטי הפרטים בעבודתם של ישראל, נעשים חדורים בגלוי בנקודה והתכלית האחת והיחידה: הגילוי של משיח צדקנו (שלימות ענין השליחות, יחוד מ"ה וב"ן).

יב. בכל זה נתוסף יותר בדורנו זה במיוחד - אשר בו נוסף חידוש בענין השליחות, שכ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו מינה כאו"א מישראל דדור זה להיות שלוחו בהפצת התורה והיהדות והפצת המעינות חוצה, עד להבאת הגאולה האמיתית והשלימה.

וכפי שרואים בפועל, שעכשיו קל יותר להסביר ליהודי - אפילו כזה שלפני זה לא היתה לו בגלוי שייכות לכך - שבנוסף לעבודתו האישית, יש לו גם את האחריות להיות "שליח", להשפיע (ממעלותיו וידיעותיו כו') על אחרים, החל מבני ביתו, חבריו וידידיו, וכל מי שהוא יכול להגיע אליהם.

כאו"א מישראל הוא שליח של הקב"ה "לשמש את קונו". וכללות שליחותו היא - "להאיר על הארץ"¹, להאיר את העולם כולו באור הקדושה ובאור האלקי. ובוזה יש בכללות שני אופנים, ע"ד "שני המאורות הגדולים", "מאור הגדול" ו"מאור הקטן"² [כידוע ש"את העולם נתן בלבם"³, בכאו"א מישראל משתקפים כל עניני העולם] - עבודתו כמשפיע (שמש); ועבודתו כמקבל (לבנה), שע"ז נעשה גם "להאיר על הארץ" באור חוזר (ע"ד מתלמידי יותר מכולם⁴, וכיו"ב). ויש בזה מה שאין בזה.

ובפרטיות, אלה שני הענינים שצריכים להיות בשליח: (א) ביטול למשלח (ע"ד לבנה), (וב) מציאות בפני עצמו, בר דעת, שמברר בעצמו, באמצעות שכלו האישי, כיצד עליו למלא את שליחותו (ע"ד שמש) - "להאיר על הארץ".

. . וע"פ המדובר לעיל, שהכח על ענין השליחות בכלל מגיע מהשליחות הראשונה שבתורה - השליחות ששלח אברהם את אליעזר לעשות את השידוך של יצחק ורבקה - מובן גם כן, שכשם שבשליחות הראשונה נתן אברהם (המשלח) "כל אשר לו", הואיל

1 בראשית א, טו.

2 שם, טז.

3 קהלת ג, יא. וראה לקו"ת במדבר ה, ריש ע"ב.

4 תענית ז, א.

חודש הגאולה, וחודש מתן תורה דפנימיות התורה⁷, החודש השלישי בימי הגשמים [כנגד החודש השלישי בימי הקיץ⁸ (חודש סיון) - החודש של מתן תורה הנגלית¹⁰⁷]. ולהוסיף, שגשמים קשורים גם הם לשליחותו של משיח - מלמטה למעלה (ע"ד לבנה), "ואד יעלה מן הארץ"⁹, שדוקא "מן הארץ" (ב"ן), נשמה בגוף, נעשה מהחומריות גשמיות, ומהגשמיות נעשה "אד" (יסוד האוויר, היסוד הדק ביותר), שהוא "יעלה" למעלה מעלה, עוד יותר למעלה מ"רוח אלקים מרחפת על פני המים", "זה רוחו של מלך המשיח"¹⁰ - מאחר שנעשית התחי' בתור נשמתו דכ"ק מו"ח אדמו"ר בפועל ממש, כנשמה בגוף (ולא רק כפי שהוא "רוח . . מרחפת על פני המים").

יד. מזה באה ההוראה בפועל שיש להוציא בעומדנו עתה בהתחלה ובפתיחה של "כינוס השלוחים העולמי":

לכל לראש - צריך לצאת בהכרזה ובהודעה לכל השלוחים, שעבודת השליחות עכשיו ושל כאו"א מישראל מתבטאת בזה - שיקבלו את פני משיח צדקנו.

כלומר: כל הפרטים בעבודת השליחות של הפצת התורה והיהדות והפצת המעיינות חוצה, צריכים להיות חדורים בנקודה זו - כיצד זה מוליך לקבלת משיח צדקנו.

וכמודגש בנושא הכינוס - "כל ימי חיך להביא לימות המשיח"¹¹: כל עניני

. . מזה מובן, שמאחר שהשלוחים עומדים כבר מזמן לאחר מילוי התחלת עבודת השליחות בהפצת התורה והיהדות והפצת המעיינות חוצה, ומזמן לאחר אמצע עבודת השליחות, עד שכבר סיימו את השליחות (כהודעת נשיא דורנו הנ"ל), ואעפ"כ עדיין לא באה בפועל ממש הגאולה האמיתית והשלימה - צריך לומר, שעדיין נשאר משהו לעשות כדי להביא את הגאולה בפועל.

והוא: ע"פ הידוע ש"בכל דור ודור נולד א' מזרע יהודה שהוא ראוי להיות משיח לישראל"⁵, "א' הראוי מצדקתו להיות גואל וכשיגיע הזמן יגלה אליו השי"ת וישלחו כו"⁶, וע"פ הודעת כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, השליח היחיד שבדורנו, המשיח היחיד שבדורנו, שכבר סיימו את כל הענינים - הרי מובן, שמתחיל להתקיים ה"שלח נא ביד תשלח", השליחות של כ"ק מו"ח אדמו"ר. ומזה מובן, שהדבר היחיד שנשאר עכשיו בעבודת השליחות, הוא: לקבל פני משיח צדקנו בפועל ממש, בכדי שיוכל לקיים את שליחותו בפועל ולהוציא את כל ישראל מהגלות!

דבר זה עומד בהדגשה יתירה בשבת פרשת חיי שרה (שבה מתקיים כינוס השלוחים), שבה קראו אודות השליחות ששלח אברהם את אליעזר לנישואי יצחק ורבקה, שזה נותן כח על כל עניני השליחות, ובמיוחד - שלימות ענין השליחות של משיח צדקנו.

ונוסף לזה זהו שבת מברכים ראש חודש כסלו [ובשנה זו - שני ימים ראש חודש],

(7) ראה לקוטי לוי"צ אגרות ע' רה. ריו.

(8) ראה ל"ת הארז"ל פ' ויצא. ועוד.

(9) בראשית ב, ו.

(10) בראשית א, ב. ובב"ר פ"ב, ד. פ"ח, א.

(11) ברכות פ"א מ"ה.

(5) פי' הברטנורא למגילת רות.

(6) ראה שו"ת חת"ס חו"מ (ח"ו) בסופו (סצ"ח).

וראה שד"ח פאת השדה מע' האלף כלל ע'. ועוד.

עם אביו, אשר הוא הי' בנו יחידו, כך שיש את השלימות של כל "שבעת קני המנורה", כל השבעה דורות.

ועוד ועיקר: מאחר שכבר סיימו את עבודת השליחות - בא כל שליח אל המשלח האמיתי, הקב"ה, ומודיע: עשיתי את שליחותי, ועכשיו הגיע הזמן שאתה, כביכול, תעשה את שליחותך [שגם הקב"ה הוא שליח ("מגיד דבריו ליעקב גוי"12), וביחד עם עשר הספירות - הרי עצמותו ומהותו בעצמו, כביכול, הוא משיח צדקנו]: "שלח נא ביד תשלח"13 - שלח לנו את משיח צדקנו בפועל ממש!

ואפילו אם עדיין יכול להיות ספק, שהקב"ה רוצה להחזיק את ישראל עוד רגע אחד בגלות, למען גודל הנחת רוח וההנאה שהעבודה בזמן הגלות מסבה לו - זועק יהודי: "כל מה שיאמר לך הבעה"ב עשה חוץ מצא"14, כל מה שבעה"ב זה הקב"ה אומר צריך לעשות, "חוץ מצא", חוץ מלהישאר עוד רגע ה"ו במצב של "צא", מחוץ לשולחן אביהם, מבקשים ותובעים כביכול מהקב"ה: "שלח נא ביד תשלח" - בשנת ובתחלתה "יד תשלח" - והבא כבר את הגאולה האמיתית והשלימה!

(משיחות ש"פ חיי-שרה ה'תשנ"ב, מוגה.
תרגום מאידית)

העבודה (בכל ימי חייך, ובכל יום עצמו - בכל פרטי ושעות היום) צריכים להיות חדורים ב"להביא לימות המשיח". לא רק "לרבות" (כפי שכתוב בכמה מקומות), שהוא (השליח) עומד ומחכה שמישיח יבוא ואז הוא יטול חלק בזה ויהנה מזה וכו', אלא - "להביא", הוא עושה כל התלוי בו כדי "להביא לימות המשיח" לשון רבים, לא רק ההתחלה של יום אחד, אלא של ימות (לשון רבים) - ימות המשיח (לא רק כאשר המשיח הוא "בחזקת משיח"15, אלא כל ימות המשיח - גם השלימות של "משיח ודאי"16 וכו').

והכוונה בפשטות היא - שמכינסו השלוחים צריכים לבוא ולהביא החלטות טובות כיצד כל שליח צריך להתכונן בעצמו ולהכין את כל בני"מ במקומו ובעירו וכו' לקבלת פני משיח צדקנו, ע"י שהוא מסביר את ענינו של משיח, כמבואר בתושב"כ ובתושבע"פ, באופן המתקבל אצל כל אחד ואחד לפי שכלו והבנתו, כולל במיוחד - ע"י לימוד עניני משיח וגאולה, ובפרט באופן של חכמה בינה ודעת.

והיות שזוהי העבודה בזמן הזה, הרי מובן שזה שייך לכאור"א מישראל, ללא יוצא מן הכלל.

טו. ויהי רצון, שע"י שכל שליח ימלא את תפקידו בשלימות בכל עשר כחות הנפש, ובפרט שכל השלוחים יתאחדו ויכנסו בזה - יביאו תיכף ומיד ממש את (הגילוי והשלימות של) השליח העיקרי והאמיתי, יחד עם גילוי עשר הכוחות שלו - "שלח נא ביד תשלח", השליח שבדורנו - כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו - וכפי שהי' בדור שלפניו, שכ"ק מו"ח אדמו"ר נתאחד

12) תהלים קמו, יט. וראה שמו"ר פ"ל, ט.

13) להעיר מהשייכות לשנה זו - ד"שלח נא ביד תשלח" הוא ר"ת תשנ"ב.

14) פסחים פו, ב.

ברכת המלך

מכתבי ברכה מכ"ק אדמו"ר שליט"א בקשר עם נישואי הורי החתן והכלה

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213
493-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש
770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ.י.

בי"ה, ידי אייר תש"א
ברוקלין, נ.י.

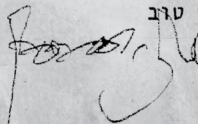
האברך הווי"ח אי"א נוי"ב וכו'
מוה' זלמן ניטן פנחס שי'
וב"ג תי'

שלום וברכהו

במענה על ההודעה מקביעות זמן חתונתם
ליום טו' סיון הבע"ל,

הנני בזה להביע ברכתי ברכת מזל טוב מזל
טוב ושטהי' בשעה טובה ומוצלחת ויבנו בית
בישראל בנין עדי עד על יסודי התורה והמצוה
כפי שהם מוארים במאור שבתורה זוהי תורת
החסידות.

ברכת מזל טוב
מזל טוב

דורון - לוי - (כפר)

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213
493-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

ביה, טייו מנייא תשמ"ו
ברוקלין, נ. י.

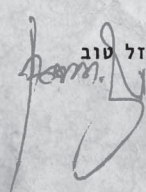
האברך הווי"ח אי"א נוי"נ וכו'
מוה' מיכאל שי'
וב"ג תי'

שלום וברכהו

במענה על ההודעה מקביעות זמן חתונתם
ליום ד' אלול הבע"ל,

הנני בזה להביע ברכתי ברכת מזל טוב מזל
טוב ושטהי' בשעה טובה ומוצלחת ויבנו בית
בישראל בנין עדי עד על יסודי התורה והמצוה
כפי שהם מוארים במאור שבתורה זוהי תורח
החסידות.

בברכת מזל טוב
מזל טוב

חשיבה גאולתית

חופש גאולתי

השיבה גלונית

זמן הקיץ הוא זמן מתאים למלא מצברים, ולהשקיע בעצמי את מה שלא יכלתי להספיק במשך כל השנה כולה. איש איש לפי דרגתו הרוחנית ולפי המצב שלו בקיום התורה ומצוות.

דרגות שונות יש בדבר, לנסיעה בים ולבילוי גשמי וחומרי, עובר דרך בילויים גשמיים הספוגים בעבודת ה' כזו או אחרת, עד לישיבות קיץ למיניהם ולסוגיהם המהווים הזדמנות אדירה לבחורים, גם לנוח ולקבל כוחות חדשים וגם ללמוד מושגים חדשים בתורה ובעבודת ה'. שבעת היותם בישיבה במשך כל השנה לא היו יכולים להגיע לאותם תחומי לימוד.

אולם, המכנה המשותף של כל סוגי הבילוי הקייצי, מסתכמים בכך שכולם נועדו לתת לנו סיפוק מסוים וכוחות לקראת השנה החדשה. ובמילה אחת: הכל סביב ה'אני' הגשמי או הרוחני.

השיבה גאולתית

הרבי מלך המשיח קבע כבר בתחילת שנות נשיאותו, שבדורנו - סיום הגלות והתחלת הגאולה - צורה אחרת לחלוטין למושג בין הזמנים. לא עוד זמן שנועד למלא צרכים שלי גשמיים או רוחניים, אלא זמנים שבהם יוצאים בחורי הישיבה שהיו כל השנה בין הכתלים של תומכי תמימים, וכמו-כן בנות בית רבקה, לרחובה של עיר אל ישובים קטנים, הרחוקים מכל זיק יהדות, תורה ומצוותיה. כדי להנחיל תורת ה' בנוער הרעב לקורטוב של יהדות, שנשמתו צחיחה ויבשה ומשוועת לטיפת מים - ואין מים אלא תורה.

זוהי מציאות חדשה, בלתי נתפסת בהגיון האנושי, שבו דוקא הזמן שנועד ביסודו להשתחררות מעול, ודאגה ל'אני' שלי - מופנה כל כולו למען הזולת וטובת הכלל בהבאת הגאולה האמיתית והשלימה.

המדדים ביותר, שככל שהבחור עסוק יותר במילוי שליחותו בהפצת יהדות, וככל שהמבצעים שאיתם הוא עוסק רחוקים יותר בגלוי מתורה ומצוות, כך בחזרתו אל כתלי הישיבה, ניכרת על פניו רעננות גדולה יותר, כי זהו אכן המזון האמיתי, לו זקוקה נשמת התמים, והוא החיבור האמיתי וההתבטלות האמיתית לרצון נשיא דורנו - הרבי מלך המשיח, המסתכם בשתי מילים: הפצת היהדות.

הנשמה האלוקית תכונותיה מעניינות הם, ככל שהיא פעילה יותר, כך חוויית הרגיעה והשלווה שהיא זקוקה להם - משמעותית יותר, וכך היא צוברת את כוחותיה בתוך הפעילות דווקא!

תופעה זו שכיום הולכת ומתרחבת בחוגים נוספים, להגדרת המושג "מנוחה" בקיץ באופן חדש לחלוטין, זהו האופן שבו צעירי התמימים וכך גם בנות חב"ד חווים גאולה בחייהם, הן גאולת הנפש והן גאולת הגוף.

חובה על כל אחד מהאנשים העוסקים בחינוך, להקפיד בכל יום מימי בין הזמנים, לשמור על קשר רציף עם כל אחד מהתלמידים במהלך ימי החופש, ולהשפיע עליהם לקבוע עיתים לתורה, ובמיוחד - לנצל את זמנם באופן האמור לעיל, כי דווקא כך יחזרו התלמידים לאחר תקופת 'בין הזמנים' לעמדת זינוק רוחנית נעלית יותר מאשר לפני יציאתם אל בין הזמנים.

"זנפלינו!"

בשנה זו חוגגים כולנו 50 שנה למבצע תפילין, אין יותר מתאים מאשר קבלת החלטה טובה של אבי המשפחה היוצא לנופש עם כל בני משפחתו, שבכל מקום שמגיעים לנפוש - ייקחו איתם זוג תפילין, וישתדלו למסד את שהייתם בנופש בהנחת תפילין עם יהודים הנמצאים גם הם בנופש.

כי הלא בכך ניכר ה'זנפלינו' של עדת חסידי חב"ד מכל הזרם החרדי כולו, אשר לא רק שהנופש ספוג בלימוד תורה ומצוותיה, אלא יתירה מזו - וזהו העיקר - דווקא ימים אלו, המוגדרים במכתבים שונים של הרבי כ"זמן ירידה רוחנית", הופכים על ידינו לימי עליה רוחנית שאנו פועלים בעצמנו - ובעיקר בסביבתנו הקרובה והרחוקה כאחד.

מעשה בפועל - טועמים גאולה

(א) יש להשפיע על כל אחד מבחורי הישיבות, וכך גם על הבנות המסיימות את שנת הלימודים, לנצל את ימי בין הזמנים להשפעה על נוער לא דתי, בהקמת מסגרות מתאימות (מועדוני קיץ וכדו').

(ב) על המחנכים להשתדל לשמור על קשר עם מושפעייהם בישיבות ובסמינרים, לעודדם לקבוע עיתים לתורה, ובפרט להשפיע עליהם באופן שישפיעו על זולתם גם. ובפרט להשפיע עליהם שיעשו פעולות להפצת יהדות בסביבתם.

(ג) יש להקפיד בהליכה לנופש, לקחת לכל מקום זוג תפילין, לזכות יהודים בהנחת תפילין. ובמיוחד בהפצת בשורת הגאולה וחיבור יהודים לגואל, זו ההזדמנות להגיע למקומות ולקהלי יעד שבכל השנה אין לנו גישה אליהם.

בשמחה ננצח

חשיבה גלונית

שמחה בעבודת ה' היא מצרך לוקסוס המשמש כקומפוט וכדובדבן שעל הקצפת. היא איננה הכרחית בעבודת ה' של יהודי, אלא משמשת רק כתוספת לעבודת ה'.

חשיבה גאולתית

אדמו"ר הזקן בספר התניא הופך את השמחה למצרך חיוני, שבלעדיה עבודת ה', ברמתה הבסיסית ביותר, איננה יכולה לשרוד אפילו לא לרגע.

אדמו"ר הזקן מנמק זאת בכך, שלמעשה במלחמתנו כנגד הנפש הבהמית, כוחותינו מול האויב אינם שקולים. לאויב (הנפש הבהמית) יתרונות רבים, הן מבחינת כניסתה של הנפש הבהמית שלוש עשרה שנים מוקדם יותר מהנפש האלוקית, והן מבחינת הראיה הוויזואלית של כל תאוות העולם מול הנוכחות האלוקית הנמצאת בספרים עתיקים...

ביתרונות גדולים אלו של הנפש הבהמית, נותרה דרך אחת ויחידה לגבור עליה, וזאת באמצעות השמחה. כפי שאנו רואים שהחלש ינצח את החזק אך ורק על ידי שמחה (שיוצרת זריזות וחיות).

גילוי הטוב הנעלם

לשמחה יש חשיבות נוספת: היא חושפת את המציאות האלוקית שבבריאה, את השפע התמידי המגיע מלמעלה, שלעיתים בצורתו החיצונית נראה כהיפך הטוב (בשל היותו נמשך מעלמא דאתכסיא שלמעלה מעלמא דאתגליא). באמצעות השמחה הנובעת מאמונה שכל המציאות סביבנו היא חיובית לגמרי, מכיון ש"מאיתו לא תצא הרעות" ו"כל דעביד רחמנא לטב עביד", נחשף ומתגלה הטוב המסתתר.

בשיחת שבת פרשת תרומה תשנ"ב אומר הרבי, שכח מיוחד זה של הפיכת רע לטוב באמצעות שמחה, נמצא בייחוד בשמחת חודש אדר דווקא, כי זוהי סגולתו של החודש, כנאמר: "והחודש אשר נהפך להם מיגון לשמחה". הוי אומר: השמחה בחודש זה מהפכת מיגון לשמחה ויוצרת התחדשות. התחדשות אמיתית של מר ההופך למתוק, ומתיקות זו

נעלית יותר מהמתיקות האורגינלית הקיימת בטוב הגלוי.

הדבר היחיד שאודותיו מבטיח מלך המשיח, שבאם ינסו להביא את הגאולה באמצעותו יוכחו לראות שאכן מצליחים - זוהי השמחה. הרבי אף מצביע על הקשר המופלא בין שורש המילה 'שמחה' לשורש המילה 'משיח', הלא הן האותיות ש.מ.ת.

האדמו"ר האמצעי מבאר, שרואים בחוש שככל שהאדם יותר בשמחה, כך הוא בתנועה של התגלות כלפי הזולת והסובבים אותו. יתירה מזו, שגם האדם הקמצן בטבעו, הנה בעת שמחת חתונת בנו יחידו יפור כסף וזהב לרוב, מפני שהשמחה יוצרת גילוי. כן הוא בכל כוחות הנפש, שמתגלים ביתר שאת בעת שמחה, כמו כח השכל וכו'.

"עלמא דלתתא כגוונא דעלמא דלעילא" [=העולם שלמטה הוא מעין העולם העליון]. כאשר הקב"ה שמח הוא מתגלה אל הנבראים בהשפעה גשמית כפשוטה - בני חיי ומזוני רויחי. כמו כן, כל ההשפעות בעולם שהטוב שבהן הוא בהעלם, השמחה שלמעלה פועלת בהם גילוי, וכתוצאה מכך מתגלה הטוב הנעלם.

קוד הפתיחה למזוודת יהלומים

ידוע מאמר הבעל שם טוב הקדוש: "דע מה למעלה ממך" - שכל העניינים שלמעלה, נפעלים ממך - מהאדם עצמו. לכן, על ידי שמחת האדם למטה, הוא גורם לשמחה למעלה. זו הסיבה שכתוצאה מהשמחה מתגלה הטוב הנעלם. כי הקב"ה נמצא בתנועת התגלות וממילא מתגלה גם הטוב הנעלם שבכל העניינים השלייליים.

ונסיים במשל:

אדם עובר על יד בנין בן ארבע קומות, ולפתע נופלת מזוודה מקומה ראשונה. הוא פותח את המזוודה ומוצא בה יהלום. לאחר מכן נופלת מזוודה מקומה שניה ובפתיחתה הוא מוצא שני יהלומים. כעבור רגעים ספורים נופלת מזוודה מקומה שלישית, אבל מזוודה זו בניגוד למזוודות הקודמות, סגורה ואטומה ואין אפשרות לפותחה. כעבור רגעים ספורים נופלת מזוודה נוספת מקומה רביעית וגם היא סגורה ואטומה. או אז הוא שומע בת-קול מכרזת ואומרת: במזוודה השלישית ישנם מאה יהלומים! ובמזוודה הרביעית ישנם אלף יהלומים! אך הוא לא יודע איך לפתוח. תוך כדי שהוא מתכוונן במזוודה, הוא מגלה שיש קוד וצריך לצרף אותיות באנגלית. פתאום הוא שומע בת קול נוספת שאומרת: צרף את האותיות "איי" "ביי" "סי" - אמונה, בטחון, שמחה.

הנמשל מובן. השפע שמגיע מקומה שלישית ורביעית - עולמות בריאה ואצילות, הטוב שבהן גדול באין ערוך אך מתגלה בעולם כרע. הדרך לגלות את השפע המגיע משם כטוב גלוי, זהו על ידי האמונה, הביטחון ובעיקר השמחה.

מעשה בפועל - טועמים גאולה

יש להרבות בשמחה בכלל ובשמחה של חודש אדר בפרט - לארגן בכל ערב ריקודים עם בני הבית, לקיים בפועל את הוראת הרבי מלך המשיח לבטל ולהפוך את העניינים הבלתי רצויים על ידי שמחה - בשישים ימי שמחה אלו. לא רק על ידי ריקודים, אלא לחפש דרכים שונות כמו מתנות וכדומה שיביאו שמחה לבני הבית. כך גם במוסדות החינוך, יש לשים דגש גדול מאוד בכל יום על עידוד השמחה של התלמידים.

חסד טהור

השיבה גלותית

אנחנו חיים בתקופה שבה בני אדם עושים הרבה מעשי חסד, אבל לצערנו הרב, מעשי החסד שאנו עושים, נגועים בהרבה מאוד נגיעות אישיות, ומאחורי כל מעשה טוב, כמעט ואין בנמצא שלא יהיה אינטרס כזה או אחר.

במילא, מעשים כאלו לא אמורים לגרום לנו שמחה ורוממות הנפש, זה לא מגיע מנקודת האמת שבנפשנו האלוקית. וודאי שמשקלם בנוגע להבאת הגאולה האמיתית והשלימה נמוך במאוד.

במיוחד, שאנו כחסידי הלומדים חסידות, רגישותנו למידת האמת גבוהה, ואנו חשים את השקר שבנפשנו פנימה. ולכן "בצדק" מלווה אותנו לאורך כל הימים שברון לב והרגשת "שפלות" והשמחה רחוקה מאיתנו והלאה.

השיבה גאולתית

הרבי מלך המשיח שליט"א מלמד אותנו שההיפך בדיוק - הוא הנכון!

הרבי קובע חד משמעית, שכל מעשה טוב שאנו עושים, גם אם בחוויה אנו חשים אינטרס אנוכי במעשה טוב זה, הרי לאמיתו של דבר, מעשה טוב זה מגיע מהנשמה האלוקית הרוצה וחפצה לעשות טוב ולהידבק בה'.

בזה מהותו של היהודי שונה ממהותו של גוי, שבעוד שאצל הגוי, גם אם בחוויה האישית שלו הוא חש שהוא עושה את הדברים "לשמה", וכביכול אין לו במעשה הטוב שום אינטרס אישי, הרי זה שקר, ולאמיתו של דבר, מאחורי כל מעשה טוב - המניע הוא אינטרסים ותו לא.

[דבר זה עולה בקנה אחד עם קביעתו הפסיכולוגית של פרויד בנושא זה, ומשנתו בענין זה ידועה, היא אכן אמיתית ותקפה, אבל זה נכון רק לגבי גויים].

שרשו של המעשה החיובי שבגוי, איננו נובע מהנשמה האלוקית החפצה לעשות מצוות אך ורק בגלל רצון ה', כי לא קיימת אצלו נקודה זו של הנשמה האלוקית.

לאידך, היהודי, אשר בו שוכנת הנשמה האלוקית, הרי אין זה רק שהיא קיימת בו ותו לא, אלא היא המנוע הפנימי (ברמת התת-מודע), המניעה כל תנועה חיובית של היהודי.

נכון אמנם שיש ברקע הפרעות וזמזומים של אגו ואינטרסים, אולם הפרעות אלו באות מהנפש הבהמית העומדת מהצד, ומפריעות לחוש את הנשמה האלוקית. אולם, אין זה גורע ולו במאומה את הקשר בין המעשה החיובי לבין שורשו שהוא הנשמה האלוקית.

זו הסיבה לקביעה ההלכתית "הנותן סלע לצדקה על מנת שיחיה בני, הרי זה צדיק גמור", אשר מאמר חז"ל זה, עם ההדגשה של 'צדיק גמור', מבטא בשלימות את ההשקפה הנ"ל.

יתירה מזו, "המאבד סלע [=מטבע] מתוך ידו ומצאה עני והלך ונתפרנס בה קיים מצות צדקה", אשר ההסבר הפנימי למאמר חז"ל זה הוא, שהתת-מודע האלוקי הוא הגורם האמתי לכך שכביכול האדם בחר לאבד מטבע זו.

מהצד השני, אדם היושב במסעדת טריפה ואוכל מאכל אסור בהנאה מרובה וחש הנאה מרובה ממעשה אסור זה (רח"ל), ויתירה מזו, חש הזדהות מוחלטת עם המעשה השלילי שבו הוא שבו ווללא כל נקיפות מצפון, תורת אמת קובעת: שיצרו הוא שאנסו, והוא עושה את הדברים האלו בניגוד גמור לרצונו האמתי, שהוא אך ורק לקיים את רצון ה'.

מולנו עומדים שני מסכות, שמלך המשיח בשיחותיו הקדושות קורע אותן לגזרים, ומסירים וחושף את הפנים האמתיות.

המסכה הא': היא המסכה של האדם העושה מעשה טוב, המסכה היא האגו המפריד כביכול בין המעשה הטוב לבין שורשו, שהוא הנשמה האלוקית. והרבי מסיר את המסכה, היא מתמוססת וליבו של היהודי מתמלא שמחה מכל מעשה טוב שהוא עושה.

המסכה הב': היא המסכה של האדם העושה עברה, שבו מייחס האדם את המעשה הרע לרצונותיו האמיתיים כביכול, והרבי מסיר את השקר הזה, ומגלה שיצרו הוא שאנסו, ומסכת הזדהות שלילית זו שהאדם חש - מוסרת ומתמוססת, ושוב לב היהודי מתמלא שמחה, כשהוא עושה תשובה ומביט אחורה להיסטוריית החיים השלילית של העבר, ולא חש נקיפות מצפון, מתוך הבנה שהוא נאנס ע"י היצר הרע וליבו בל עמו.

מעשה בפועל - טועמים גאולה

עלינו להביט על עצמנו ועל זולתנו (וממילא על כל הקורה סביבנו) בעין טובה ובנפש שמחה, ולהבין שכל יהודי הוא זהב טהור, ובחוויה שמחה זו אנו טועמים את הגאולה, ומרכיבים לעינינו את המשקפיים וראייתו ומבטו של מלך המשיח, ראייה גאולתית ושמחה.

מקורות: שיחת הזכר מלכות ש"פ תרומה תשנ"ב.

להיוולד מחדש

השיבה גלותית

לפני 29 שנים, פתח הרבי במבצע יום הולדת. ניתן לחשוב שהמטרה של כל מבצע יום הולדת, הוא בכדי לחזק את הפן החברתי בחסידות חב"ד. שהרי מטבע הדברים, כשיהודים מתאספים בימי הולדת של אחד מחברי הקהילה, אומרים יחד 'לחיים' ומתוועדים יחד, הרי זה מגבש את החברה החב"דית. בגיבוש החברתי יש אלמנטים חיוביים רבים. ככל שהחברה מגובשת יותר, ההצלחה שלה גדלה כמובן וגם פשוט לכל בר דעת.

השיבה גאולתית

אין ספק שהאמור לעיל נכון, וגם הרבי מלך המשיח בעצמו כשיצא במבצע יום הולדת, אכן נימק זאת בשתי סיבות:

א. הגברת האחדות ואהבת ישראל, וזה התאים מאוד לשנת הקהל. באותה שנה - שנת הקהל - תשמ"ח, הרבי שם דגש מיוחד על נושא ההקהלה והאחדות של כלל עם ישראל ובוודאי חסידי חב"ד באשר הם.

ב. מבצע יום הולדת הוא ענין המוסיף בשמחה, ובאותה שנה היתה שנת תשמ"ח ותשמ"ח.

מאליו מובן, שכאשר כל קהילה תקפיד שכל אחד מחבריה יזמין את חבריו וידידיו ביום הולדתו, הרי דבר זה כשלעצמו יוסיף הן באחדות והן בשמחה.

אך בראיה פנימית יותר, כל מבצע של הרבי קשור בקשר ישיר ובלתי אמצעי לשליחות העיקרית של הרבי מלך המשיח, שהיא הכנת העולם לקבלת פני משיח צדקנו. כל מבצע הוא בגדר טעימה מחיי גאולה, שעל כל אחד ואחד מאיתנו להתרגל לאותם חיים שבקרוב ממש יהיו מנת חלקה של האנושות כולה.

להיוולד לגאולה

כדי להבין את הקשר בין מבצע יום הולדת לגאולה, עלינו להקדים את ההלכה האומרת שבאם עובר בתוך בטן אמו מסכן את חייהם האם מסיבה כלשהי, הרי יש לוותר על חייהם העובר כדי להציל את האם, על אף ההלכה האומרת שאין דוחין נפש מפני נפש.

הגמרא מסבירה ומנמקת זאת, שעובר אינו מציאות לעצמו, אלא כלשון הגמרא: "עובר ירך אימו הוא". הוא איננו נחשב כנפש עצמאית (שאז היו חלים עליו ההגדרות של "אין דוחין נפש מפני נפש"), אלא, הוא נחשב כאיבר בגוף אמו, והרי צריך להציל אדם לעתים ע"י קטיעת אחד מאיבריו (ר"ל).

בראיה עמוקה יותר, מבאר הרבי מלך המשיח, שמציאותו של אדם חי זהו מיזוג מוחלט בין נשמתו לגופו, עד לרמה כזו שהנפש והגוף נעשים למציאות אחת ממש. בלשון כ"ק אדמו"ר מוהרש"ב נ"ע: "הגוף נעשה נפשי והנפש נעשה גופני", עד שאי אפשר להפריד ביניהם כלל.

אולם בזה מתבטאת שונותו של העובר כשהוא בבטן אמו, שנפשו וגופו עדיין לא התמזגו למציאות אחת ממש, אלא נפשו נותנת בו קיום, אך היא נותרת מציאות בפני עצמה עדיין (כמו מנוע של רכב המניע את שלד הרכב, אך האנרגיה המניעה והשלד הם שניים ולא אחד). לעומתו, ייחודיותו של תינוק היוצא לאוויר העולם, היא בכך שהגוף והנפש הפכו למהות אחת.

לפי זה מסביר הרבי, מדוע גאולת ישראל נקראת בשם לידה, מאחר והיהודי הוא דבר החי מהתורה והמצוות, וכלשון הידוע "כי הם חיינו ואורך ימינו". אבל, כל זמן שיהודי נמצא בגלות, חש היהודי בחוויה הגלותית שלו, שהוא מציאות לעצמו, והתורה ומצוותיה - על אף שהם נותנים לו קיום וחיות - הם מציאות לעצמם. וכגירסא הידועה "אני נבראתי לשמש את קוני", קודם כל "אני נבראתי" - אני קיים כמציאות עצמאית, והמקצוע שלי הוא - "לשמש את קוני". יהדות נתפסת כמקצוע ולא כדבר שהוא עצם קיומו וחיייו של הגוף היהודיים.

בגאולה לעומת זאת, יתגלה בחוויה הפשוטה של כל אחד, כיצד יהודי, יהדותו, גופו הגשמי וחיייו הגשמיים - הם חד ממש! וכפי הגירסה השניה "אני לא נבראתי אלא לשמש את קוני", כלומר: אינני קיים כמציאות כשלעצמי, אלא קיומי ועבודת ה' שלי ("לשמש את קוני") - הם דבר אחד ממש.

זוהי ייחודיותו של ילד שנולד, שבו נשמתו וגופו מתמזגים לחלוטין, וזוהי ייחודיותה של האומה היהודית ברגע הגאולה, שבה כל יהודי ירגיש בכל עת שקיום גופו עם חיי הרוחניים האלו קיים - הם היינו הך.

נפקא-מינה לדינא: אדמו"ר הזקן כותב בספר התניא, שקיומו העיקרי של האדם זוהי נפשו הבהמית וחיייו הגשמיים (שלכן נאמר "נשמה שנתת בי טהורה היא, מכלל שהאדם עצמו איננו הנשמה הטהורה").

שני סוגי טיפוסים ישנם: היהודי האחד - חרדי שומר תורה ומצוות, המקדיש מדי יום

שמונה שעות מחייו לעבודת ה', אולם בשאר שעות היום, יהדותו אינה באה לידי גילוי, לא בעסקיו ובמסחרו, ולא באכילתו ושתייתו (שמונה שעות ביום הוא מקדיש למקצוע הנקרא יהדות).

היהודי השני - לא ניכרת בו חלוקה בין נשמתו לחייו הגשמיים, והתמזגותו עם התורה ומצוותיה היא בתכלית השלמות, שבכל פרט בחייו הגשמיים ניכרת יהדותו. זהו יהודי של גאולה, שבה נרגש בכל איבר בגופו שכל מהותו וכל ענינו הוא - השלמת יעדים אלוקיים שלשמה הוא נשלח לעולם הזה.

זוהי משמעותה של כל התוועדות יום הולדת, לייצר אצל כל משתתפי ההתוועדות מציאות של לידה רוחנית, שבה הם ייצאו ממצב עוברי למצב לידה, ממצב גלותי למצב גאולה, וכך ברוח זו נתיישב ונאמר "לחיים" ביום ההולדת שיתרחש לכלל עם ישראל במהרה בימינו אמן.

מעשה בפועל - טועמים גאולה

על כל אחד מאתנו, להקפיד מאוד על עריכת התוועדות יום הולדת, שמהותה היא הנחלת רוח גאולה בכל אחד ואחד ממשתתפי ההתוועדות, נסיכת אנרגיה של גאולה שתלווה ותזרום בעורקים, ובאופן דמוסיף והולך ואור!

חינוך מסוג אחר

השיבה גלותית

מהותו של חינוך מסורתי, כשמו כן הוא, לקשור את הנער המתחנך והמתבגר לדרך אבותיו ורבותיו, הן מבחינת ערכים ולעיתים גם הרצון שהנער יעסוק באותם תחומים ובאותם מסגרות שהאב עסק בהם במשך ימי חייו. כל חריגה מנורמות העבר נחשבת ככישלון, ולכן אופיו של החינוך, מתבטא במסגרתיות ובהצבת גבולות הנמדדים ונקבעים לפי דרכו הרוחנית של האב והמחנך.

ובדורנו אנו נתקלים שוב ושוב באופי המרדנות, שקיים אצל בני הנוער ששונה בקיצוניותו ובעוצמתו מול כל דורות המתחנכים, מאז היות עם ישראל לעם. וממילא מושקע מאמץ יתר בהטלת מסגרות נוקשות, האמורים לדכא מרד-נעורים זה השוטף את עולם הנוער כולו.

אנו כהורים וכמחנכים עומדים אובדי עצות אל מול הזרם המרדני, השוטף וקוצף ואשר מאיים להטביע את מערכת החינוך כולה.

השיבה גאולתית

עלינו כמחנכים וכהורים, להכיר בעובדה הפשוטה, שילדינו הצעירים והמתבגרים גם יחד, שליחותם בעולם הגאולתי הרוקם עור וגידים מול עינינו, שונה במאוד משליחותנו כיהודים לאורך ההיסטוריה כולה.

אנו עומדים בפתיחתה ובתחילתה של תקופה חדשה, שבה כל אדם בעולם ובמיוחד עם ישראל, מוטלת עליו שליחות חדשה שלא היתה קיימת מאז ומעולם. ואשר בה כל יחיד, ללא הבט על כישוריו וקשריו החברתיים, אלוקים מעניק לו כוחות השפעה על האנושות כולה (וזאת באמצעות המדיה והפיתוחים הטכנולוגיים הנלווים לכך).

הנפשות של בני הנוער, חשים בתת המודע שלהם, ששליחותם שונה לגמרי משליחות אבותיהם, ומכאן מגיע אליהם אופי המרדנות שלהם. הם אינם יודעים להביע זאת בדיבור, גם לא במחשבה, זה נמצא יותר ב"מזלייהו חזי" שלהם.

הנוער חש ומזהה את יציקת המסגרות הנוקשות סביבם, כנסיון להכריחם לנסוע בסוס ועגלה של אבא כשבידיהם יש כבר את הנתונים של המטוס המתקדם ביותר.

עלינו לחנך ולעודד את ילדינו ומחונכינו, להיות 'מאסטרים' אמיתיים, אשר תפקידם להנחיל תודעה אלוקית בכל סביבתם בכל דרך שהיא, החל מ'מבצעים' בימי שישי, ועד לעידודם למסור שיעורי תורה וחסידות בכל מקום שידם מגעת.

חינוך זה, יש להתחילו כבר מהגיל הרך ביותר, בהנחלת התודעה והחוויה אצל הילד, שהוא שליח בכל רגע נתון, בסביבתו הקרובה והרחוקה גם יחד, וכיצד כל פרט ופרט בחייו נמצא תחת מעטה של שליחות אלוקית בהארת כל העולם.

ככל שנתאמץ יותר בכיוון זה, תוך הקניית כלים בתחום זה לנער המתבגר, כך ייקל עלינו גם להציב להם מסגרות, כי האורות עצמם שמתעצמים והולכים, מצפים הם למסגרות היצוקות סביבם כדי לתעל ולייעל נכון יותר את אופי ההשפעה.

ובמילים פשוטות: הנסיון מוכיח, שנערים במצב קשה מאוד ברוחניות, ברגע הזה שמצאו להם את המסגרת שאפשרה להם להביע את עצמם בתחום הפצת היהדות והפצת המעיינות, וכך גם בתחומי החינוך, הרי זה פעל בהם הטבה רוחנית באופן מיידי, ואז, ורק אז, הם יידעו להכיר ולהוקיר את חשיבות הקניית הגבולות, שייקבעו אותם ויעזרו להם להפיק מתוך עצמם את התועלת המושלמת.

מעשה בפועל - טועמים גאולה

עלינו לחנך כל נער להיות פנסאי - שענינו לגלות את אור הגאולה בכל מקום בעולם. ובדרך זו הוא יעבור את המפתן המבדיל בין גלות לגאולה ויחיה טוב יותר בעולם שכולו גאולה, שזהו עולמנו אנו.

חשבון נפש עליז

השיבה גלותית

חודש אלול הוא חודש החשבון נפש על כל השנה שחלפה. מטבע הדברים, כאשר עושים חשבון נפש אמיתי, הרי 'לב יודע מרת נפשו', ו'יודע צדיק נפש בהמתו', וכל אחד ואחד מאתנו יודע עד כמה השנה שחלפה הייתה לא כדבעי למהוי, וממילא, כל חשבון נפש יוצר חוסר שמחה בעבודת השם.

אם כן, אף שהתוצאה הסופית של חשבון הנפש זו תשובה, שנעשית הרי מתוך שמחה, עקב כך שזו מצוה שמסוגלת לתקן את כל השנה שחלפה, אך הדרך לעשיית התשובה, ותנועת ופעולת חשבון הנפש בשעת מעשה, היא היפך השמחה.

השיבה גאולתית

הרבי מלך המשיח כותב באחד ממכתביו, שלאמיתו של דבר, כשעושים חשבון נפש אמיתי, הרי לא רק שהתוצאה היא תשובה בשמחה, אלא שגם החשבון נפש עצמו נעשה מתוך שמחה.

כיצד? מסביר הרבי שישנו הבדל מאוד גדול בין המצוות שהאדם עושה, לבין העבירות. כל מצוה ומצוה שאדם עושה היא נצחית ופעולתה נצחית לעד ולעולמי עולמים, ואילו העבירות שהאדם עושה, קיומם הוא רק במצב של חושך, והחושך הזה הוא זמני בלבד, עד לרגע שבו האדם עושה תשובה, או כשהאדם מתנקה על ידי 'יסורים רח"ל, או בתיקונים אחרים שהקב"ה מזמן לאדם במשך ימי חייו.

אם כן, חשבון הנפש עצמו חייב לגרום לאדם לשמחה, כיון שבסופו של דבר, חשבון נפש אמיתי מוכיח ומגלה לנו, שהטוב הוא באין ערוך הרבה יותר מהרע.

משל למה הדבר דומה? לקופסא שהאדם מכניס לתוכה בכל יום עשר קוביות שחורות ושתי קוביות לבנות. הרי לכאורה, בכל יום ויום הולך וגדל הפער לטובת הקוביות השחורות, כיון שכמות הקוביות הלבנות פחותה מהן.

אך זהו רק נתון אחד. אם נדע נתון נוסף - שהקוביות השחורות בתקופה כזו או אחרת נמסות והולכות ונעלמות, כיון שהקוביות השחורות מייצגות את העבירות שנמסות על ידי תשובה רגילה המעלימה אותם, ויתירה מזו תשובה מאהבה - שהזדונות אפילו נהפכים לזכויות, הרי יוצא מכאן, שעל אף הפער הגדול בין הקוביות השחורות ללבנות, הרי בסופו של תהליך מספר הקוביות הלבנות גדל יותר, ובכמות גדולה הרבה יותר מאשר הקוביות השחורות, כי אין קיום ואין נצחיות בקוביות השחורות, אלא רק בקוביות הלבנות.

לפי זה מובן, שגם אדם שעשה במשך השנה הרבה יותר פעולות שליליות מאשר פעולות חיוביות, הרי כיון שהפעולות החיוביות שהאדם עושה הן נצחיות לעולם ועד, ואילו הפעולות השליליות הן רק זמניות, מביא חשבון נפש אמיתי - את כל אחד, יהיה מי שיהיה, גם מי שעשה את הדברים הקשים והשליליים ביותר - לתנועה של שמחה.

הדבר מקבל משנה תוקף, לפי מה שהרבי מלך המשיח מחדש בכמה וכמה מקומות, שכדי שהקוביות השחורות יתהפכו לטובה, אין צורך דווקא בתשובה מאהבה, כפי שמשתמע מפשטות לשון התניא, אלא למעשה, כל תשובה שאדם עושה נחשבת כתשובה מאהבה, כיון שבכל תשובה כואב לאדם על ריחוקו מהקב"ה, וכתוצאה מכך הוא מקבל צמאון חזק יותר להתקרב לקב"ה, ונמצא שהמציאות השלילית הובילה למציאות חיובית עוד יותר, כי גרמה לצמאון גדול יותר לאלוקות, וברור שזה מוביל את האדם לידי התעלות גבוהה עוד יותר. ובכך מתהפכים גם הענינים השליליים לטובה ולברכה, כי הם גרמו לקירוב לאלוקות.

בשורות טובות וגאולה שלימה.

מעשה בפועל - טועמים גאולה

עריכת חשבון נפש בימי חודש אלול, צריכה להיעשות מתוך תנועת שמחה, בידוענו שעל אף המאזן השלילי שאליו אנו מובלים ב"תוצאות האמת", הרי לאמיתו של דבר, חשבון הנפש ברמה הפנימית יותר, ובראייה גאולתית שאותה מנחיל לנו הרבי מלך המשיח, מגלה לנו שכל מאזן הוא חיובי, מכיון שהמצוות הן נצחיות לעומת העבירות הנמסות ונעלמות, ויתירה מזו - הופכות לזכויות.

מוכנים לגאולה

חשיבה גלותית

הרבי מלך המשיח אומר שבימינו אלה 'ימות המשיח', כל יהודי צריך להיות בתנועה של 'תשובה עילאה'. אנו יודעים שכל מילה של הרבי מדויקת, וכולנו שואלים את עצמנו את השאלה המתבקשת מאליה, כיצד יכול כל יהודי להיות בתנועה של 'תשובה עילאה', כשרוב רובו של העם היהודי נמצא לעת-עתה במצב שבגלוי עליו לשוב לדרך התורה והמצוות, וגם בקרב היהודים שומרי תורה ומצוות, הרי איננו נקיים מחטא ועוון ר"ל.

הנטייה לחשוב, שהרבי מלך המשיח מסתכל על כל יהודי, כפי שהוא מצד נשמתו האלוקית הכלולה בשורשה, אבל אין לזה שום קשר עם המציאות הריאלית כפי שהאדם חי את חייו בעולם הזה, כאשר בגילוי אין זה בהתאמה בכלל לשאיפותיה של הנשמה, ובוודאי שלא בהתאמה לשורשה העליון. ובמילא דברי הרבי הם אולי בבחינת 'הלכתא למשיחא'.

חשיבה גאולתית

ברור לכל בר דעת, שלא רק שדברי הרבי מלך המשיח מדויקים הם בתכלית, אלא יתירה מזו, דברי הרבי מלך המשיח יוצרים את המציאות. וממילא, גם המציאות הפשוטה הגשמית והחומרית של חיינו, הם בהתאמה מוחלטת ונוצרים כפועל יוצא מדברי הרבי.

והתשובה למשמעות המושג 'תשובה עילאה' בימינו, היא בכך שההבדל הבסיסי בין תשובה תתאה לתשובה עילאה, היא בכך שתשובה תתאה, היא שהאדם נשאר מציאות עם רצונות (כולל גם רצונות המנוגדים לרצון ה'), וכשהאדם עושה תשובה, המטרה היא רק שלא 'מרוד במלך, ויחזור למעמדו ומצבו הקודם כפי שהיה לפני החטא (לרחוץ ולנקות נפשו מלבושים הצואים), אבל גם אז הוא נשאר מציאות.

לעומת זאת, תשובה עילאה משמעותה להחזיר את הנשמה לשורשה העליון, כמו שהיתה מיוחדת בו יתברך בתכלית היחוד בטרם שנפחה בגוף, ולהוציא אותה מגדרי המציאות והישות.

כשפונים ליהודי הרחוק מתורה ומצוות ומציעים לו להניח תפילין, ישנם שתי גישות כיצד לדבר איתו:

גישה א' (תשובה תתאה), אומרים לו שרצון ה' שיציית לציווי ה' ויניח תפילין ולא יהיה בבחינת מורד במלכות שמים (התחושה והחווייה שמועברת לו היא שיש מלך והוא - היהודי - עבד, ו'עבדא בהפקירא ניחא ליה', ובכל זאת עליו להתבטל לרצון ה' ולציית).

גישה ב', פונים אליו בהצעה להניח תפילין, תוך כדי שמספרים לו על הנשמה האלוקית שלו שהיא 'חלק אלוקה ממעל ממש', ועליו להניח תפילין כדי שזה יתגלה גם ברבדיו החיצוניים עד גם לגופו הגשמי. שהביטול שלו בעת הנחת התפילין יהיה כתוצאה מכך שהוא מאוחד מצד שורש נשמתו עם הקב"ה בתכלית הייחוד.

וביחס ליהודים השומרים תורה ומצוות, עלינו לחלקם לשני סוגים - יושבי אוהל ובעלי עסקים. בכל אחד מהם יש בחינה של תשובה תתאה ותשובה עילאה.

תשובה תתאה של בעלי עסקים: ההחלטה לקיים תורה ומצוות בשלימות ולא למרוד במלך, הרי זה בבחינת תשובה תתאה. כי גם לאחר שהוא יקיים תורה ומצוות בשלימות, הרי הוא נשאר עדיין בבחינת מציאות ויש.

תשובה עילאה של בעלי עסקים: זה שהוא לוקח מצווה אחת (או כמה מצוות), ומייגע בהן את עצמו, יותר מטבעו ורגילותו, על-ידי שבירת הטבע שלו. שבאופן פעולה זה יוצא האדם ממציאותו, ולכן היא שייכת לבחינת תשובה עילאה. זה מהווה ביטוי להתכללות והעדר המציאות.

ביושבי אוהל, שכל ענינם הוא לימוד התורה, גם בהם יש בחינת תשובה תתאה ותשובה עילאה.

תשובה תתאה: שלצד עיסוקם בתורה, יש להם גם את המתירנות (טיולים ובילויים, לימוד חכמות חיצוניות, לימודי ליב"ה וכדו'), ואז על אף לימוד התורה שלהם, הרי הם נשארים בבחינת מציאותם וישותם הקודמת.

תשובה עילאה: העבודה לקדש עצמך במותר לך, וכדברי המכילתא "והייתם לי - שתהיו קנויים לי ועוסקים בתורה ולא תהיו עוסקים בדברים אחרים", זאת אומרת, שעיסוק בתורה גרידא, אינו מספיק בכדי להגיע לדרגת 'קנויים לי' (התכללות), אלא דרוש גם התנאי שלא תהיו עוסקים בדברים אחרים, שהיא העבודה של 'קדש עצמך במותר לך'. שהוא מבטל ומסלק את עצמו ורצונו ליבטל אליו יתברך שאין לו שום מציאות בפני עצמו, וכל מציאותו קנוי לה'.

מעשה בפועל - טועמים גאולה

א. בכל פעם שאתה יוצא להנחת תפילין, ומסביר ליהודי את מעלת הנחת תפילין באופן שזה קשור עם נשמתו האלוקית שהיא חלק אלוקה ממעל ממש, רוממת אותו (וגם את עצמך) לתשובה עילאה.

ב. בכל פעם שאתה עובד את ה' מעבר לרגילותך ושובר את טבעך, רוממת את עצמך לבחינת תשובה עילאה.

ג. בכל פעם שהנך מתאמץ בעבודה ל'קדש עצמך במותר לך', רוממת את עצמך לבחינת תשובה עילאה.

והנה לנו מתכונת פשוטה וקלה לעבודה של ימות המשיח בבחינת תשובה עילאה.

מקורות: ש"פ ראה תש"ל. לקו"ש חל"ט ע' 131 ואילך.

הכי רחוק - הכי קרוב

חשיבה גלוית

התהליך האלוקי הרגיל שמוכר לנו בבריאה, הוא תהליך אבולוציוני, שבו דברים משתנים בהדרגה ולא בתנועת דילוג קיצונית. על דרך משל, אור היום בוקע ועולה בהדרגה, וכולל בתוכו שלבים שונים היוצרים קשר בין הלילה לבין היום.

אך לעיתים אנו רואים שהקב"ה נוקט בדרך אחרת לגמרי, בלתי מובנת. ניקח כדוגמא את המעבר שבין חודש תשרי לחודש חשון, בו נראה כי הקב"ה כביכול 'מניח בצד' את התהליך האבולוציוני, ונוקט בצעד רבולוציוני, לאמור, מן החודש המרובה במועדות עוברים לחודש הנמוך ביותר מבחינה רוחנית. תהליך שהוא לא לטובת האדם, מכיוון שהוא חסר כלים להתמודד (לא ניתנה לו ההזדמנות לבנות כלים להתמודדות), זהו תהליך הנושא בתוכו קשיים רבים, ללא מטרה ברורה.

מעבר חד מדי קיים בין חודש תשרי, החודש המרובה במועדות, לבין חודש מר-חשון, שהוא החודש היחיד מבין כל חודשי השנה, שאין בו שום חג. חודש המייצג את הגשמים - מלשון גשמיות, קיצוניות שלילית מוחלטת, המהווה אנטיזה לרוחניות שספגנו בחודש תשרי.

חשיבה גאולתית

הזוהר אומר על המילים "ויאמר ה' אל אברם לך לך מארצך", שפסוק זה מתאר את סדר ירידת הנשמה בגוף, מהקצה העליון ביותר - עולם האצילות, עד לעולם העשיה הגשמי. ירידה קיצונית, בלתי מדורגת כלל (על אף שהפסוק מתאר שלושה שלבים הנקראים "ארצך" "מולדתך" ו"בית אביך", לאמיתו של דבר, אין זה מדורג, כי המרחק בין "ארצך" - אצילות, "מולדתך" - בריאה, "בית אביך" - יצירה, ו"הארץ" - עשיה רוחנית, "אשר אראך" - עשיה גשמית, המרחק שביניהם הוא ללא ערך כלל, ובמיוחד עולם העשיה הגשמי מול העולמות הרוחניים).

רק במעבר חד מאור גדול לחושך מוחלט, שאין בו שום שאריות מהאור הקודם, בא לידי ביטוי עוצמתה האמיתית של הנשמה האלוקית, המסוגלת לא רק לשרוד

וליהשאר מחוברת לה', אלא גם לפרות ולרבות ולהתפתח ולגלות את ה' בכל דבר. דוקא במצב כזה מופיעה ומתגלה היחידה שבנפש - עצמות הנשמה ממש.

הקב"ה מזמן לכל יהודי מצבים בחייו, שהם בבחינת כף הקלע, שבה קולעים את נשמתו וזורקים אותה למרחקים שהם כביכול מעבר להרי החושך, כשהתרסקות רוחנית זו שהאדם חש בה, מהווה מפתח לגילוי ופריחה של עוצמות אין סופיות, המביאות לידי ביטוי את יחודיותו של היהודי באשר הוא. וממילא אין זו בחינה של ירידה, אדרבה, זהו ה"לך לך" האמיתי שההשגחה האלוקית מכוונת ומדריכה את היהודי להגיע אליה.

כל יהודי בדורנו - במודע או שלא במודע - הוא שליחו של נשיא דורנו, הרבי מלך המשיח, לצאת ממקומו הגשמי - קהילה חסידית תוססת עם מוסדות משגשים, וממקומו הרוחני - התעלות אישית בתורה ובמצוות, ולצאת למקומות מרוחקים בגשמיות וברוחניות, לפתוח קהילות חדשות ולפתח במקום יהדות, תורה ומצוות. לחייך ולשמוח אל מול כל הקשיים, ולדעת שככל שישנו ריחוק הערך גדול יותר בין מקום השליחות בו הוא שוהה, לבין נקודת הבסיס שמשם הוא יצא, כך הוא מגלה רבדים עמוקים יותר וקשר עמוק יותר בין נשמתו האלוקית לשורשה, ועד לגילוי ש"ישראל וקודשא-בריך-הוא כולא חד".

יציאה זו מלווה בשלושה מיני קשיים: א. יציאה מהחומריות והגשמיות שאליה התרגלנו (רשתות מזון כשרות למהדרין - "מארצך"); ב. חיי חברה חסידיים ותוססים (התועדויות וכדומה), והרי האדם מדיני וחברתי, והשליח צריך להתגבר על טבע מולד זה ("ממולדתך"); ג. מקובעות שכלית שקשה לפרוץ אותה ("בית אביך" - אז, ורק אז, הוא מגיע לקיום הרצון של הרבי, ומחוללת גאולה בנפשו פנימה ובעולם שסביבו.

המעבר החד בין תשרי למר-חשון, מהווה נתינת כח מאת הקב"ה לכל יהודי, להבין את הפוטנציאל העצום הטמונים במקומות השליחות המרוחקים ביותר, ולראות בהם אבני דרך ומפתחות לגילוי עוצמת הקשר בין השליח למשלח, המתגלה דווקא על ידם.

מעשה בפועל - טועמים גאולה

על כל אחד מאתנו לצאת לשליחות מתוך שמחה, ומתוך ענין לחפש את המקומות הרחוקים ביותר. שם לגלות את אורו של משיח, ולהפוך מקומות אלו עד לדרגה שהם יהיו '770' עצמו.

גאוה יהודית

השיבה גלותית

בתקופה האחרונה, עדים אנו לגל של תופעות אנטישמיות השוטפות ופוקדות את יבשת אירופה (וכן גם במדינות אחרות כולל גם בארצנו הקדושה, אלא שכאן קוראים לזה בשמות אחרים), והסברא נותנת, שככל שנדגיש פחות את יהדותנו ונצניע אותה (כמובן באופן המותר על-פי הלכה), כך נצליח לחמוק מהגל העכור השוטף אותנו בשטף קצף.

הגויים לא אוהבים את הפסוק המופיע בתורה "הן עם לבדד ישכון ובגויים לא יתחשב", עלינו איפוא אם כן, להשתדל שיזהו אותנו פחות כיהודים, ובפרט כחרדים שומרי תורה ומצוות.

השיבה גאולתית

"כל מה שברא הקב"ה בעולמו לא בראו אלא לכבודו", הוי אומר, כל דבר שנברא בעולם, הרי הוא כדי להביא תועלת ליהודים בתורה ומצוות, כולל גם את אותו טבע שהקב"ה ברא, הנקרא בשם "הלכה בידוע שעשיו שונא ליעקב", או כפי שנקראת בשפה המודרנית - אנטישמיות.

משמעות הדברים היא, שאין האנטישמיות מנגדת ליהודי, אלא אדרבה, היא חלק מכלים שהקב"ה יצר בעולם, המשרתים את היהודי בעבודתו בקודש.

פירוש הדברים הוא: בכל פעם שיהודי רוצה לטשטש את זהותו היהודית האותנטית, תפקידם של הגויים להזכיר ליהודים את מוצאם, ואת זהותם האמיתית. ומזה מובן, שבאם היהודים עומדים בתוקף בכל פרטי חייהם בקיום התורה ומצוות באופן של מסירות נפש, מפסיקים הגויים לשנוא את העם הנבחר, ושנאתם מתהפכת להערצה, הערכה ואפילו אהבה!

כפי הפתגם הידוע: "אם היהודי לא עושה קידוש, עושה הגוי הבדלה", פירוש הדברים, אם אין היהודי מקדש שם שמים ברבים, עושה הגוי הבדלה בין היהודי אליו על ידי האנטישמיות. ולאידך, כשיהודי עושה קידוש ומקדש את עצמו, אין זקוקים

להבדלת הגוי, כי היהודי כבר מקודש ומובדל מצד עצמו, והאנטישמיות מתפוגגת לה במהירות ונעלמת כלעומת שבאה.

יתירה מזו, אומר הרבי מלך המשיח שליט"א בשיחותיו הקדושות, שכשם שביהודי יש יחידה שבנפש, כך גם בבריאה ובגויים שסביבנו יש בחינת יחידה (שכמובן שונה מהיחידה שביהודי, שאצל היהודי היחידה זהו ניצוץ בורא לעומת הבריאה והגויים שסביבנו שהם ניצוץ נברא, היינו החיות האלוקית הטמונה בהם), ומשמעות הדברים היא, שמצד מהותם, אין להם בעולמם אלא לסייע ליהודים בקיום התורה ומצוות ובכל הפרטים המצטרפים.

וסיוע זה, כאמור לעיל, מופיע בשני אופנים. או בלהזכיר ליהודי בדרך השלילית את עובדת היותו יהודי, או באם אנו זוכים ומקדשים שם שמים ברבים וממלאים את תפקידנו להיות אור לגויים, העזרה שלהם מופיעה במובן חיובי ובטוב הנראה והנגלה.

לפני למעלה מעשור, פורסם בעיתון 'נתיב' על ידי העורך הנכבד מר אריה סתיו, מחקר מקיף שבו הוא יוצר הקבלה מעניינת בין תהליכי נסיגה שהיו על ידי ממשלת ישראל לאורך כל השנים משנת תשל"ח, לבין התחזקות האנטישמיות במדינות ערב הסמוכות לישראל, וגם אלו שאינן סמוכות.

כשקוראים מחקר זה רואים בעליל, שכל ויתור והתרפסות (המנוגדת לרעיון של "ובגויים לא יתחשב"). לא רק שלא גרמה לחיבור ואחדות, אלא הפוך לגמרי, זה רק הביא לשנאה וגרם לקבוצות פונדמנטליסטיות להתחזק בארצות ערב, וגם המנהיגים המוסלמים המתונים הלכו והקצינו את שנאתם לישראל. דבר זה הוא לאורך כל ההיסטוריה היהודית, הן בתקופת התנ"ך ועד לשנים האחרונות ממש.

מעשה בפועל - טועמים גאולה

הרד"ק כותב, "לבדד ישכון" בגימטריה "ימי משיח", הוי אומר, ענינו של משיח הוא גלות את קדושת היהודי שתתגלה ותיחשף מתוך מצפוני הלב, ותפרוץ אל הלבושים החיצוניים במעשה דיבור ומחשבה.

עלינו להגדיל את התודעה ליהודים סביבנו, להתגאות בעובדת היותם יהודים, להדגיש את הזהות היהודית והחסידית בכל פרט ופרט בחיינו, וכהוראת ימי החנוכה - שהשמן מפעפע בכלו. רק כך, נחליש וגם נמגר את האנטישמיות בכלל, ואת האנטישמי הקטן שבתוכנו (הנפש הבהמית) ונהפוך אותם לטוב.

מימוש החינוך הפוטנציאלי

חשיבה גלוית

כדי לחנך ילד באופן הנכון והטוב ביותר, יש להמתין לגיל שבו הילד יתבגר ויבשיל מבחינה שכלית ורגשית, כי עליו להיות כלי להבין את מה שהמחנך יאמר לו. לפני כן, המודעות אינה מפותחת דיה, ולחינוך אין משמעות. אין צורך להשקיע בחינוך בגיל הרך, כי אין לזה משמעות רבה והשפעה משמעותית על חיי המחונך.

חשיבה גאולתית

החינוך לא מתחיל מרגע הבשלת המודעות ויכולת המחונך לקלוט את דברי המחנך - חיבור המודעות של המחנך עם המודעות של המחונך. להיפך, ההשפעה העיקרית היא דוקא בתקופת טרום הבשלת המודעות, כשההשפעה היא על התת-מודע של המחונך, שחשוף להשפעה.

יתירה מזו, עיקר ההשפעה על נפש המחונך, תלויה במה שהוא סופג בתקופת הינקות, ויותר מזה - בתקופה שהוא עדיין עובר במעי אמו. זה חשוב לאין ערוך, מכמה בחינות, ממה שיספוג בהתבגרותו במודעות המפותחת, והשלכותיה של התקופה הראשונית מרחיקות לכת ועד לדורי דורות של המחונך.

גם הפסיכולוגיה המודרנית (שהתפתחה אחרי תורת החסידות שהיא טעימה מתורתו של משיח, והפסיכולוגיה מושפעת בלא יודעין מתורת החסידות), מכירה יותר ויותר בחשיבות החינוך דווקא בגיל הינקות, ויתירה מזו - בתקופת העיבור.

נקוט האי כללא בידך: ככל שההשקעה מוקדמת יותר, כך היא חודרת עמוק יותר ועד לרבדים הפנימיים ביותר של הנפש, וכך גם השלכותיה הם לטווחים ארוכים יותר.

הדברים קשורים עם החידוש לעתיד לבוא, שתשגה ההלכה ויפסקו בכל ענין כדעת בית שמאי (בניגוד לתקופת הגלות שהלכה כבית הלל), כשהמוטיב המרכזי בחשיבה של דעת בית שמאי לעומת בית הלל, הוא ש"בית שמאי אזלינן בתר בכוח, ובית הלל אזלינן בתר בפועל".

החשיבה של בית שמאי נקבעת על פי ראייה פוטנציאלית, ולא מושתתת על מימוש הפוטנציאל - הפוטנציאל מכריע מול המימוש. לעומתם בית הלל סוברים שמימוש הפוטנציאל הוא המכריע בפן ההלכתי.

דוגמה הלכתית לדבר: המחלוקת "חלות דבש מאימתי מקבלין טומאה", כי אוכל של בני אדם מקבל טומאה ולא אוכל של בעלי חיים, וכל זמן שהדבש בכורת, הוא משמש כמאכל דבורים (מאכל בעלי חיים), ובזה חולקים בית שמאי ובית הלל, מתי הדבש משתנה מהגדרתו כמזון בעלי חיים, ונחשב למזון בני אדם.

לדעת בית שמאי - הגדרתו כמזון בני אדם מתחילה כבר מרגע ההחלטה להוציא את הדבש אל מחוץ לכוורת, ולא רק לאחר הוצאתו בפועל. כלומר, ברגע שפוטנציאלית הוא בדרך להוצאה, הוא נחשב כבר כבחוץ.

לדעת בית הלל, שמימוש הפוטנציאל קובע, אזי רק מרגע הוצאת הדבש אל מחוץ לכוורת (רגע מימוש הפוטנציאל) ייחשב הדבש כמזון בני אדם ויקבל טומאה.

גם החינוך בימות המשיח עובר תהליך דומה שבו מועבר הדגש, מהמימוש אל הפוטנציאל. הדברים משתקפים במשנת החינוך של הרבי מלך המשיח שליט"א, שבה מושם דגש עיקרי ביותר דווקא על החינוך בתקופה שכוחות הנפש נמצאים עדיין אך ורק ברמה הפוטנציאלית ולא בשלב המימוש, ואז החינוך מתבטא בהזרקה אלוקות ישירות באמצעות חדירה עמוקה אל התת-מודע, שאפשר לגעת בו בקלות יתר דווקא בגיל הרך, ויתירה מזו - בתקופת הינקות, ועוד יותר - בתקופת העיבור.

כי כבר עכשיו יש להתחיל לחיות גאולה, ופסקינן כבר עכשיו, בחלקים מהחיים שלנו (שאינם נוגדים את ההלכה כרגע), כדעת בית שמאי, קרי: ראייה עמוקה והשקעה יותר ברמת הפוטנציאל.

מעשה בפועל - טועמים גאולה

1) יש לדאוג שילדים ישמעו דברי תורה כבר בגיל הרך ביותר, כולל גם תינוקות בעריסה.

2) יש לדאוג שיהיה תלוי בעריסת התינוק "שיר המעלות", ותמונות של רבותינו נשיאינו, וכן יש לתלות "שיר המעלות" גם על פתח חדר היולדת, שבקמיע זה יש גם שמות של "קבלה" ו"מלאכים", וכך יוצא שהילד לומד כבר בינקותו חסידות, קבלה ופנימיות התורה.

3) יש להקפיד מאוד על אוכל כשר, גם אצל התינוק וגם אצל האמא, בפרט בתקופת הריונה, וגם משפחות שאינן מקפידות בדרך כלל, עליהן להקפיד בתקופה זו יותר, כי זו תקופת הפוטנציאל וה"בכח", ופסקינן כבית שמאי "דאזלינן בתר בכוח".

התנוצות של גאולה

השיבה גלותית

החנוכיה היא זכר לנרות המקדש, אבל עוצמתה פחותה יותר מעוצמת הנרות של בית המקדש, והראיה לכך, שבעוד שבבית המקדש המנורות עמדו בפנים, ומשם הבליח אורם לכל קצווי תבל, לעומת זאת, החנוכיה צריך להוציא אותה החוצה, ובעצם זה שצריך להוציא אותה החוצה, הרי זה מוכיח שאורה קטן יותר. ובדוגמת נר גדול שיכול להישאר במקומו ולהאיר למרחקים, לעומת נר קטן שבכדי להאיר איתו צריך להביא אותו אל המרחקים.

השיבה גאולתית

להבנת הדברים, צריך להסביר את ההבדל בין הגילוי של שלמה המלך, לגילוי של מלך המשיח. שלכאורה, שלמה המלך מסמל את המלך המשיח האידיאלי ביותר, שהרי בזמן שלמה המלך הוא התפרסם בכל העולם, וכל הגויים היו בטלים אליו, נכנעים אליו ומקשיבים לו. כך שלא היתה נקודה בעולם שלא האיר בה הקדושה של בית המקדש, וכולם היו בביטול אליו.

אך בפועל, השדר המועבר כאן, הוא שמוקד הקדושה נמצא בבית המקדש, והעבודה במציאות שנקראת חוצה, היא שהאור מבליח בעוצמה כזו, שמבית המקדש מתפשט האור ומגיע עד למקומות הנדחים ביותר בעולם.

זהו האור שהיה בזמן בית המקדש, וכולנו מכירים את הסיפור עם מלכת שבא ששמעה את שמע שלמה והגיעה לירושלים, ז.א. שהאור הזה הגיע למקומות הכי רחוקים בעולם, לאנשים הכי רחוקים בעולם, וגרם גם להם את הרצון והתשוקה לצאת ממעמדם ומצבם ולהתעלות לירושלים.

לא זהו האור של משיח, האור של משיח הוא משמעות אחרת ושוונה לגמרי. ענינו של משיח, זה שהוא יגלה בכל נקודה בעולם, ולו הפינה הנידחת ביותר בעולם, שקדושתה היא קדושה עצמית כמו בקודש הקודשים ממש.

כלומר, לא שהאור מגיע אל המקומות הנידחים ומאיר אותם אבל מוקד האור נמצא בירושלים, אלא כל נקודה ונקודה בעולם היא נקודת העצם, שממנה מתפשט האור. כדי להמחיש זאת, נתבונן באחד המבצעים הידועים של הרבי, הדפסת התניא בכל מקום.

הרבי מסביר שהרעיון הוא לא שספר התניא יגיע לכל מקום ומקום, כי אם כך, אפשר להדפיס בבת אחת 14,000,000 עותקים ב-770 ולהוציא את כל חסידי חב"ד במבצע גדול ואדיר, שבו יגיע לכל בית ובית ויביאו לכל יהודי את ספר התניא.

אבל הרבי מדגיש שלא זו הנקודה של הדפסת ספר התניא בכל מקום, אלא שנקודת הרעיון שעומדת מאחורי ההדפסה היא, שבית הדפוס הופך למוקד שממנו פורץ אור, יש ספר ויש בית דפוס, הספר מייצג את המאור - שהוא בעצם בית הדפוס שממנו פורץ האור. בזה שאנחנו מדפיסים את התניא בכל מקום ומקום בעולם, אנחנו מבטאים בכך שכל נקודה בעולם, היא לא נקודה שלשם מגיע האור, אלא כל מקום בעולם הוא קודש הקודשים שממנו פורץ האור.

וזו הנקודה של משיח, שמשח יפעל ויגלה שכל נקודה בעולם איננה מושפעת מקודש הקדשים, אלא היא בעצמה אבן השתיה שממנה מתפשט אור בכל העולם. ז.א. שכל דבר בעולם מתגלה בו נקודת העצם ולא שהוא אור המתפשט במקום אחר, אלא כל נקודה בעולם הוא העצם שממנו נובע ומתפשט האור. וזה בעצם הנקודה שמוציאים את החנוכיה החוצה, כי חנוכיה מסמלת את המוקד שממנו מתפשט האור, בדיוק כמו שבית הדפוס הוא המקור שממנו התניא יוצא. כך גם החנוכיה עצמה - מוציאים אותה עצמה החוצה, ולא שהאור נמצא בפנים ומתפשט אורו לכל מקום.

בשפה פשוטה יותר, כל החגים של עם ישראל חוץ מחנוכה, הם בעצם חגים שאנחנו עושים אותם זכר לאירועים שקרו בעבר, שאורם מגיע עד המציאות הנוכחית של ימינו. לעומת זאת חג החנוכה, הוא לא אור מהעבר שמבליח אל תוך המציאות היומיומית של זמננו, אלא אור של העתיד שמבליח לתוך המציאות היומיומית שלנו, הוא לא מגיע מהעבר אלא מגיע מהעתיד.

מכיון שבעתיד יתגלה, שכל נקודה בעולם היא המוקד של האור, לכן צריך להדליק את החנוכיה על פתח ביתו מבחוץ, לא בגלל שכמות האור קטנה יותר, להיפך, זו כמות גדולה יותר - מספר שמונה, שזה מספר שמורה על פריצת הטבע, ו'שומר את ההיקף' ומעל כל מדידה והגבלה, ולא בגלל חסרונו מוציאים אותו החוצה, אלא בגלל שמשדרים בזה משמעות הרבה יותר גדולה, שהחוצה הוא המוקד של האור, ולכן מוציאים את החנוכיה החוצה.

מעשה בפועל - טועמים גאולה

יש לנצל את ימי החנוכה להפיץ את המעיינות חוצה, בנוסף למבצע חנוכה, להפיץ את אור החסידות באופן כזה, שבכל מקום יורגש שהוא המוקד שממנו מתפשט האור, ולא שהוא המקום שאליו מגיע האור. ודווקא העבודה באופן כזה היא מגלה את מציאותו של משיח שנמצאת כבר בעולם עכשיו. וזה יביא את ההתגלות של הרבי תיכף ומיד ממש.

גם משיח ר"ת מדליקים שמונה ימי חנוכה, וידוע הגודל שבעניין שחשמונאי זה אותיות משיח-נאו.

מקורב של הקב"ה

חשיבה גלונית

רבי יהושע אומר: "בניסן נגאלו ובניסן עתידין להגאל". לעומת זאת, דעת רבי אליעזר, שבתשרי, בו בטלה עבודה מאבותינו, עתידין ישראל להגאל.

דבר זה מקביל למחלוקת נוספת בין רבי אליעזר ורבי יהושע. לדעת רבי אליעזר רק אם ישראל יעשו תשובה (שזהו ענינו של חודש תשרי) יגאלו, ואם לא - לא יגאלו. ואילו לדעת רבי יהושע, הגאולה תבוא בין כך ובין כך, ואין זה תלוי בעבודת עם ישראל. לדבריו, משיח יבוא באתערותא דלעילא (שזהו ענינו של חודש ניסן, אז הוציא הקב"ה את עם ישראל ממצרים אף-על-פי שהיו עובדי עבודה זרה).

מכיון שנפסק שהגאולה תבוא בניסן, לכאורה, לשם מה עלינו לעשות תשובה לפני הגאולה, הרי בין כך ובין כך משיח יבוא?

חשיבה גאולתית

הרבי מלך המשיח מסביר, שגם לדעת רבי אליעזר וגם לדעת רבי יהושע הגאולה תלויה בתשובה.

ההסבר לכך: ישנם שני סוגי תשובה. האחד, התקרבות האדם אל הבורא, המלווה בתחושה שאני הוא זה שהתקרבתי להקב"ה בזכותי ובכוחותיי. בחינה של "כוחי ועוצם ידי (דקדושה) עשה לי את החיל הזה".

השני, ישנו יהודי המתקרב לה', אבל מתוך הכרה שלא אני הוא המתקרב להקב"ה, אלא הקב"ה הוא זה שקירב אותי אליו. אמנם הוא מתאמץ ופועל גדולות ונצורות בעבודתו, אבל בכל צעד שעושה הוא חש שלא הוא עשה את הצעד - אלא הקב"ה קירב אותו (בבחינת "וקרבתנו מלכנו לעבודתך").

רגש כזה יוצר שילוב מעניין. מחד - האדם עושה תשובה, מלמטה למעלה. ומאידך - תשובה זו חדורה בהרגשת ביטול לקב"ה, כי הוא זה שקירב אותי אליו.

תשובה בניחוח של ניסן

סוג התשובה הראשון, מקביל לתשרי, שבה נרגש כיצד האדם הוא המתרוםם והוא המתקרב אל הקב"ה. נרגשת פעולת התחתון.

יוזמת התשובה וכן פעולת התשובה וההרגשה ש"אני" מתקרב להקב"ה, זוהי ההשראה של התשובה שכותרתה "תשרי".

לעומת זאת, הסוג השני מקביל לניסן. הוא מייצג את האדם המתקרב לבוראו ועושה תשובה, ועל אף פועלו, הוא חש בכל רגע כיצד התקרבותו בעצם היא - הקירוב שהקב"ה מקרבו אליו. הוא חש כיצד "נגלה עליהם מלך מלכי המלכים הקב"ה בכבודו ובעצמו וגאלם", כך שגאולתו הרוחנית "מנוכסת" לפעולת הבורא ולא לפעולתו.

לא אני מתמודד, הקב"ה מתמודד

תשובה זו מסבירה גם את הסתירה ההלכתית, בה מחד פוסק הרמב"ם: "עתידין ישראל לעשות תשובה בסוף גלותן ומיד הן נגאלין", שמכאן משמע שחייבים לעשות תשובה לפני הגאולה. ולאידך נפסקה ההלכה שהגאולה תבוא בניסן - באופן של התערותא דלעילא.

על פי ביאור הרבי, אין שום סתירה בהלכה, כי אכן "אין ישראל נגאלין אלא בתשובה", אבל התשובה המביאה את הגאולה איננה התשובה של תשרי, אלא תשובה תחת ההשראה של ניסן. תשובה מתוך ביטול והרגשה שכל האתערותא דלתתא הוא רק הרובד החיצוני של האירועים, ואילו בפנימיות הכל זה אתערותא דלעילא.

גישה זו מאפשרת לאדם להתמודד עם כל ניסיון. כי כשאדם מרגיש שהוא המתמודד מול הניסיון, הרי כוחותיו מוגבלים, ואם כן וישנם ניסיונות שהוא יכול ומצליח להתגבר עליהם, וישנם ניסיונות שאינו מסוגל להם.

לעומת זאת, אם האדם מרגיש שכל מציאותו הרוחנית היא פעולת השם יתברך ולא פעולתו, הוא חש שבהתמודדותו מול ניסיונות, לא הוא המתמודד אלא הבורא יתברך הוא המתמודד.

ובעצם ההרגשה הזו הוא הופך להיות כלי, שבו יתגלה כוח האין סוף, כי האין סוף מתגלה בכלי שחש ביטול.

מעשה בפועל - טועמים גאולה

נמצאים אנו בחודש ניסן, שבו מתגלה כיצד הקב"ה מקרב כל יהודי, וזהו החודש שבו כולנו יכולים להתמלא בדרגת הביטול האמתית. תשובה זו פועלת את התגלות מלך המשיח שעליו נאמר "עני ורוכב על חמור", "עני" - רומז על דרגת הביטול הנ"ל.

עלינו להחדיר בקרב כל בני המשפחה, שכל הישג רוחני שלנו הוא אך ורק בכוחו של הרבי מלך המשיח שליט"א, ובאם לעת מן העיתים אנו חשים התעוררות תשובה וכדומה, זה בגלל שעלינו כעת במחשבתו של הרבי מלך המשיח שליט"א. ברוח ביטול זה, נעשית כל המשפחה כלי ראוי להתגלות ברכותיו של הרבי מלך המשיח בכל פרט ופרט בחייהם.

מקורות: ספר המאמרים מלוקט ח"ד מאמר ד"ה "החודש הזה".

ספר, סופר וסיפור

חשיבה גלותית

"כולנו בני איש אחד נחנו" יהודים ושאינם יהודים, כולם צאצאים לאדם הראשון, ו"חביב אדם שנברא בצלם" - כל אדם באשר הוא אדם. ייחודיותו של עם ישראל מתבטאת בכך שתפקיד שונה יש לו בכריאה, בעוד ששאר הגויים תפקידם לשמור על העולם שלא יתקלקל ויהיה כלי ראוי לגילוי שכינתו ית'. הרי עם ישראל נושא בתוכו תפקיד שונה, והוא המשכת האור בתוך הכלים (ששמירתן של הכלים והתחזוקה שלהם נעשית ע"י הגויים).

ובסיכומו של דבר, הן יהודי והן גוי נבראו ע"י הקב"ה, והשוני שביניהם מתבטא אך ורק בתפקידם בכריאה. תפקידם של הגויים - הוא קיום העולם (שזהו תוכן שבע מצוות בני נח). ותפקידם של היהודים - הוא המשכת האור לתוך העולם.

חשיבה גאולתית

מהותו של יהודי, הוא חלק אלוהי ממעל ממש, יהודי איננו נברא - אלא הוא בגדר בורא.

זהו למעשה החידוש הגדול של מתן תורה, שבמילים הראשונות של עשרת הדברות "אנכי ה' אלקיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים", הוצאו היהודים מגדר נברא, והפכו לבחינת בורא, בהתאחדותם ממש עם עצמותו ומהותו יתברך.

הספר, הסופר והסיפור

"בשלושה דברים ברא הקב"ה את עולמו, בספר סופר וסיפור", הסיפור - זה מהות הבריאה והיצורים שבה. הספר - שממנו מספרים את הסיפורים - זוהי התורה, שהיא מקור אנרגיה וקיומה וחיותה של הבריאה. ואילו היהודי, הוא בבחינת הבורא, שבלמדו תורה ובקיימו את המצוות הוא גורם לסופר (היינו היהודי) לכתוב את הספר (ספר התורה) שממנו נמשך הסיפור (בריאת העולם).

זהו משמעות המילים "אנכי ה' אלקיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים", כל דבר בכריאה נקרא "מצרים" - מלשון מיצר וגבול. כי הן העולם הגשמי והן העולמות הרוחניים מוגבלים

הם בעצם מציאותם כנבראים. והקב"ה בא לכל יהודי בעת מתן תורה ואומר לו: מכיון שאנכי ה' אלקיך, אנכי - מי שאנכי, עצמותו ומהותו יתברך, הפך להיות אלקיך - כוחך וחיותך - של כל יהודי (עצמות ומהות שתל את עצמו בכל יהודי כפשוטו), ממילא אשר הוצאתיך מארץ מצרים ברגע זה יצאת מגדר מצרים, מגדר נברא שמהותו היא גבול, לבחינת בורא שהוא "אין סוף" במלוא מובן המילה.

זהו פירוש מאמר חז"ל "עתידין צדיקים (ועמך כולם צדיקים) שיאמרו לפניהם קדוש קדוש קדוש ה' צבאות", שכל מלאכי מעלה וצבא מטה ישתחוו לכל יהודי, כי יראו כיצד כל יהודי הוא עצמות ממש, וכל נברא וכל יצור יחוש כיצד מקור קיומו - הוא מציאותו של היהודי.

הגויים דואגים ל"סיפור"

הגויים ידאגו לכך שכל יהודי ילמד תורה, מתוך הבנה שקיומם תלוי בכך שה"סופר" יכתוב את ה"ספר" שממנו יומשך ה"סיפור".

התנוצצות דבר זה מתרחש כיום, כשנשיא המעצמה העליונה מר טראמפ (אחשוורוש דימינו), עומד בירושלים עיר הקודש, ומספר ליהודים שעדיין שרויים בתוך הגלות הפנימית, שהם אור לגויים ומקור המוסר והאנושיות של האנושות כולה.

דבר זה מחייב כל אחד מאיתנו ללמוד יותר עניני גאולה ומשיח, שעל ידי שיהודי לומד את עניני הגאולה כפי שהם בתורה, הרי הוא מייצר את הבריאה שתהיה בהתאם למציאות של הגאולה, כי כל הבריאה יונקת את קיומה מהיהודי הלומד תורה, וכל הבריאה משתנה בהתאם לתכנים שאותם היהודי לומד בתורה.

.

בכל שנה נמשך הענין של מתן תורה בבחינה נעלית יותר, מאשר השנה שקדמה לה. בשנים האחרונות, חודש סיון בכלל ומתן תורה בפרט, עומדים תחת הציפייה של "תורה חדשה מאיתי תצא", אותה תורה שתגלה כיצד היהודי הלומד תורה ומחדש בתורה, הוא עצמות ומהות שהוא מקור התורה ומקור קיומה של הבריאה.

מעשה בפועל - טועמים גאולה

על כל אחד מאתנו, להוסיף בשיעורים בעניני גאולה ומשיח, מתוך הבנה ומתוך הרגשה שכל מילה שיהודי מוציא בלימוד בעניני גאולה ומשיח, וכל שיעור שמשתתפים בו יהודים העוסקים בלהט ומתוך חיות אמיתית בעניני משיח, יוצרים אנרגיה המשנה את מציאות העולם, והופכת אותו למציאות של גאולה.

משיח פורץ גדר

ליובאוויטש מפחדת לאבד את נכסיה, ומרגישה כמו 'מתאבדת' ח"ו, חשה שבהכאת הראש בקיר הרחובי היא הולכת לקראת התאבדות מוחלטת? אזי זהו מבחן האמונה במלך המשיח, המכריז ואומר: "אידין גייט ארויס פון גלות"

השיבה גלותית

אנו, כחסידי חב"ד, שזכינו לראות ולחוות את הקולות ולשמוע את דברות הקודש בלהבות האש יוצאים מפי קדשו של הרבי מלך המשיח, ואנו לומדים עניני גאולה ומשיח, זוכים לחיות עם בשורת הגאולה. אך העולם שסביבנו, שלא זכה לראות ולהתקשר לאילנא דחיי - נשיא דורנו, כיצד נוכל להעביר לו את בשורת הגאולה?

המקסימום שנוכל להגיע אליו, זה לומר את המילים שהרבי אמר. אבל את החוויה, התחושה, וה'רוחניות' של דברי הרבי, מי שלא היה ולא חווה - לא יצליח לתפוס זאת ולא יבין את זה לעולם.

השיבה גאולתית

כל יהודי בכל מקום בעולם הוא ניצוץ מנשמתו של מלך המשיח, ו"מלך המשיח עומד על גג בית המקדש", ברגעים אלו ממש, "ומשמיע להם לישראל ואומר ענוים הגיע זמן גאולתכם", הרי ברור שניצוץ משיח שבכל יהודי, זועק בכל רגע בקול גדול לעזרה, ומפנה את קריאתו לעבר הנפש הבהמית של אותו יהודי, בזעקה שיש בה מן הכאב: ענוים הגיע זמן גאולתכם!

כשאותו ניצוץ משיח פנימי פוגש חב"דניק, הבא בשליחותו של המאור הגדול (שהוא - המאור הגדול - שרשו של הניצוץ הקטן), ואותו חב"דניק מפנה לכיוון היהודי את הבשורה "ענוים הגיע זמן גאולתכם", הרי הניצוץ שביהודי זה נדלק ובוער בעוצמה רבה באין ערוך, והנפש הבהמית הנמצאת באותו 'סנדוויץ' אלוקי', מתמוססת ונעלמת לה.

הוי אומר: אתה, החב"דניק, לא מחדש מאומה במציאותו של היהודי הלא-דת-העומד מולך, אלא רק חושף ומגלה בו את ניצוץ משיח שבנשמתו, הזועק את אותה זעקה שאתה זועק, עוד לפני שהגעתי אליו.

חומות הבטון של הגלות

משל לאדם שיושב בבית הסוהר שנים רבות, וקירות הכלא העוטפים אותו עשויים מבטון ופלדה בעובי של ארבע מטר לכל כיוון.

באחד הלילות שוכב היהודי לישון, ובחלומו מופיעה ציפור המצייצת ואומרת לו: ראה את קירות הבטון שסביבך, זהו בטון מיוחד. אם תכה עליו באגרוף בכל הכוח - תחוש בטון, אם תכה ברגל בכל הכוח - תחוש בטון, אבל אם תלך אחורה כמה צעדים ותזנק לכיוון הקיר ותכה בו עם ראשך בכל הכוח - תגלה שהקיר עשוי מנייר עיתון, ותמצא את עצמך מתגלגל על הדשא שבחוץ.

הציפור מוסיפה ומפרשת את דבריה: כשאתה מכה באגרוף בלבד, הרי זה בגלל שאתה מאמין שיש כאן בטון, ולכן אתה אכן חש שזהו בטון. כשאתה מכה ברגל, זה גם בגלל שאתה מאמין שיש כאן בטון, ולכן אתה חש בטון. כלומר, המציאות מקרינה אליך את מה שאתה חש כלפיה.

אבל אם אתה קופץ בזינוק עם הראש לתוך הקיר, עם כל העוצמה, באמונה שאין זה בטון, מגלה הנך את המציאות האמיתית, שאין זה אלא עיתון דקיק.

התעורר האדם בבוקר, והחליט לעשות ניסוי ולראות אם הציפור אכן דוברת אמת. הוא ניגש אל הקיר והכה באגרופו בכל הכוח, ולאחר מכן הוציא עט וכתב בפנקס: 33% מהחלום אמת לגמרי. לאחר מכן ניגש אל הקיר ובעט ברגלו בכל הכוח, ולאחר מכן הוציא עט וכתב בפנקס: 66% מהחלום אמת מוחלטת.

וכאן הגיע השליש האחרון של הניסוי: הוא עמד מול הקיר ואמר לעצמו: אם חלילה וחס יתברר שחלקו השלישי של הניסוי נכשל - חיי יגמרו ברגע זה, והוא הוסיף לעצמו סיוע מהגמרא, "חז"ל אמרו "אין חלום בלי דברים בטלים", ואם כן, 66% מהחלום - הרי זה כבר אחוז מכובד למדי, מי יודע מה עם השאר... ועד היום הזה היהודי עדיין יושב בכלא.

להחליט להיגאל מהפחד

הנמשל: הרבי מכריז ואומר: העולם כבר בגאולה! וכדי לראות איך שהעולם, טבע העולם ואומות העולם מוכנים לגאולה, אתה צריך לצאת לעולם דווקא ב"אורות תהוהו", ללכת ברחוב הרוסי הקר והמנוכר ולצעוק "ביטול אידיוט" [=ביטול הולך] - ביטוי חב"די הלקוח מעיירת ליובאוויטש ולא ממוסקבה הבירה (וביחד עם זה, זה נאמר בשפה הרוסית, ביטוי "כלים דתיקון"). ועליך לא להכיר בקיר הבטון ובכך שהעולם כביכול אינו בדרגה של ליובאוויטש, ולהכות בקיר עם הראש, כלומר, להחליט שהעולם אינו תופס מקום, ואזי הנך מגלה ש"אין עוד מלבדו".

אלא מה? ליובאוויטש מפחדת לאבד את נכסיה, ומרגישה כמו 'מתאבדת' ח"ו, חשה שבהכאת הראש בקיר הרחובי היא הולכת לקראת התאבדות מוחלטת? אזי זהו מבחן

האמונה במלך המשיח, המכריז ואומר: "אידן גייט ארויס פון גלות" [=יהודים צאו מהגלות], הגאולה כבר כאן, וכל המסכים וקירות הבטון - הם לא יותר מאשר דמיון בעלמא.

נשמתם של היהודים שאנו פוגשים סביבנו זועקת את אותה זעקה שאנו זועקים: "ענוים הגיע זמן גאולתכם". התפקיד שלנו הוא רק לחבור אל פנימיות נשמתם, פעולה שתוביל לתוצאה שכל הניצוצות יחד יתחברו לשלהבת אחת גדולה, שתשרוף את כותלי הגלות הדמיוניים, וכל הניצוצות יצאו ביחד ריקוד גדול: יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!

מעשה בפועל - טועמים גאולה

עלינו לצאת בלא פחד ומורא, ולפרסם לכל יהודי את בשורת הגאולה, מתוך ציות מוחלט ואמונה טהורה בדברי הרבי שהעולם כולו כבר מוכן, ורק כשנכה בקיר באופן המבטא את האמונה, נראה איך העולם וטבע העולם מוכנים ומסייעים לגאולה.

לגלות את נקודת הרבי שבתוך כל אחד

השיבה גלותית

המושג 'התקשרות' לרבי, משמעותו, שישנן שתי מציאויות נפרדות: רבי וחסיד, והם מתקשרים יחד ע"י קיום הוראותיו של נשיא הדור, לימוד תורתו ושאר העניינים שדרכם מתבטאת ההתקשרות. בכל אופן, הם עדיין נשארים שתי מציאויות לעצמן, רבי לחוד וחסידים לחוד.

כלומר, שעל-אף שהחסיד מקיים את הוראותיו של הרבי ועל אף שלומד מתורתו, עדיין הם מציאויות אחרות ושונות.

השיבה גאולתית

כמה וכמה דרגות בהתקשרות, וככל שנכנסים עמוק יותר לתקופת הגאולה, כך גם משתנה דרגת ההתקשרות שבין חסיד לרבי.

כדי להבין זאת, יש להקדים, שאנו מוצאים שתי הגדרות למושג רבי:

ברמב"ם מביא שהנשיא (נשיא הדור) הוא "לב כל קהל ישראל". כלומר, שהיחס בין נשיא הדור לכל עם ישראל, הוא כמו היחס שבין הלב לשאר האיברים.

מצד שני - ישנה הגדרה נוספת, שנשיא הדור הוא המלך, ומלך ר"ת - מוח לב כבוד. המשמעות היא, שהרבי הוא גם המלך והמוח של עם ישראל.

שליחות פרטית וכללית

ההבדל בקשר שבין המוח לאברים, ובין הלב לאברים הוא, שהמוח נותן אנרגיה לכל אחד ואחד בהתאם לגדרו ותכונתו. לכל איבר יש אנרגיה הקשורה לתכלית של אותו איבר.

לעומת זאת, הלב מזרים דם לכל האיברים. הדם הוא חיות כללית שאיננה משתנה לפי סוג האיברים, אותו סוג דם שזורם באיבר אחד - זורם גם באיבר אחר.

כלומר, מבחינת החיות הנמשכת מהמוח - לכל איבר יש ייחודיות בפני עצמו, מבחינת הלב - יש חיות כללית ולא משנה בכלל מה מהותו של אותו איבר.

עוד הבדל בין המוח לבין הלב. שהמוח, על אף שהוא נותן חיות לכל האיברים, הרי הוא בבחינת מציאות לעצמו.

לעומת זאת הלב, הוא לא רק חלק מהאיברים, אלא עצם מציאותו מתפשטת בכל האיברים, וכמאמר הזוהר: 'ליבא פליג לכל שייפין'. היינו, לא רק שמהלב נמשכת חיות לכל האיברים, אלא שעצמיותו של הלב ועצמיות האיברים הם מהות אחת, וזה מתבטא בכך שהדם - עיקר מציאותו של הלב - נמשך בכל אחד מהאיברים.

גם הקשר עם נשיא הדור, מתייחד בשני אופנים:

(א) כל אדם ישנה שליחות אחרת והוראות אחרות מנשיא הדור, בהתאם לכישרונותיו המיוחדים ובהתאם לשורש נשמתו. כמו הסיפור הידוע עם החסיד של אדמו"ר האמצעי - ר' יוסף בעל עגלה, שאמר לו אדמו"ר האמצעי: 'לטובתך נשמתך ושליחותך בעולם עליך להיות בעל עגלה'. זהו קשר של מוח ואיברים.

(ב) ישנה גם שליחות כללית המוטלת על כל האנשים החיים בדור הזה של נשיא הדור, שבו אין נפקא מינה כלל מהן התכונות המיוחדות של אותו יהודי.

באמצעות השליחות הזו - שהיא כמו היחס שבין האיברים ללב - נעשית התעצמות (לא רק התקשרות) ודביקות של כל האיברים עם הלב עד שהם נעשים למהות אחת.

עם כל הלב

השליחות הכללית שהרבי מטיל על כל אחד מאנשי הדור היא הפצת המעיינות חוצה, ובשנים האחרונות בדגש מיוחד על הגברת הציפיה לביאת המשיח, ויתירה מזו לחיות ולהרגיש שנמצאים כעת בימות המשיח, עד שאופן ההתנהגות של כל אחד, יהיה בהתאם למה שנדרש מיהודי בתקופה של ימות המשיח.

כלומר, לכל אחד מאנשי הדור יש שליחות מוגדרת המוטלת עליו, אם זה להיות מלמד או מהנדס בחברת חשמל, רב או שליח. עם זאת יש את השליחות הכללית לכל אחד, ולא משנה מה עיסוקך - להפיץ את בשורת הגאולה ולהחדיר באנשים הנמצאים סביבך, בין יהודים ולהבדיל שאינם יהודים, את ההכרה וההרגשה שנמצאים בתחילת ימות המשיח, והדבר הנדרש מכל האנושות כעת, היא להתרגל במחשבה דיבור ומעשה, באופן של ימות המשיח.

דווקא בשליחות הכללית הזו, שהיא כמו 'הדם הוא הנפש', מתעלים לדרגה גבוהה יותר בהתקשרות, ודרכה מתגלה בכל יהודי ויהודי עצמותו של הרבי ממש. אין זה רק קשר שבין שני דברים - אלא קשר שבו אנו מתעצמים לגמרי!

וכמו שהרבי אומר בשיחת הושענא-רבה תשנ"ב, שכל אחד מבניו של ה'צמח צדק' קיבל כוח והוא בעצמו אדמו"ר. בדברים אלו ניכר שהרבי מתכוון לעצמו. השם של הרבי הוא כשמו של הצמח צדק, כלומר שכל אחד מעם ישראל - בניו של הרבי, מקבל את הכוח לגלות בתוכו את נקודת הרבי שבנשמתו.

מעשה בפועל - טועמים גאולה

על כל אחד ואחד לנצל את התחום או המקצוע שהוא עוסק בו, כדי להפיץ את בשורת הגאולה ובכך למלא את השליחות הכללית והעיקרית - קבלת פני משיח צדקנו בפועל ממש.

מקורות: שיחת ש"פ בא תשמ"ח.

אחריות עולמית

השיבה גלותית

כשאדם פועל גאולה בנפשו, הן בתפילתו וכן בעבודתו עם סביבתו, הרי עם כל גודל המעלה שבדבר, בכל-זאת מדובר על מקום ספציפי על פני הגלובוס, ולשים חלקיק מתוך פאזל שלם לא הופך את התמונה למושלמת ולכלל היותר זה רק גורם לכך שהגאולה תתקרב, מכיון שבכל זאת יש כאן חלק מתוך פאזל מושלם.

ליתר ביאור, אדמו"ר הזקן כותב בתניא פרק ל"ז שהגאולה תלויה בכך שכל אחד יברר ויתקן את הניצוצות בעולם השייכים לחלקו, ורק מתי שכל הניצוצות כולם יתבררו ע"י שכל עם ישראל יחד ימלאו את חלקם בבירור העולם, רק אז תבוא הגאולה.

פועל יוצא מחשיבה זו, שעם כל גודל מעלתו של היחיד בהפיכתו את העולם בעבודתו הפרטית, הרי אין זה אלא חלק מתוך הגאולה, שאמנם מזרז את הגאולה ומזרז אותה, אבל נשאר עדיין חלקו הפרטי ותו-לא.

השיבה גאולתית

הרבי מלך המשיח שליט"א אומר בדבר מלכות ש"פ פנחס תנש"א, שכל חלק בעולם ולו הספציפי ביותר, הרי לאמיתו של דבר, כל עניני העולם וכל היקום כולו כלולים בהעלם בתוך אותו חלקיק ספציפי. ובעבודתו של היהודי והתעסקותו בבירור וזיכוך ענין פרטי בחלק זה של העולם, הרי על אף שבגלוי נוצר תיקון רק בחלק זה, הרי לאמיתו של דבר, יש כאן תיקון של העולם כולו, אלא שענין זה הוא בהעלם ולא בגילוי.

הצד הנראה בעין, הוא התיקון הספציפי בחלק זה של העולם. אך בפנימיות, כל ענין וענין שיהודי מתעסק בו ומכין אותו לקראת משיח צדקנו, וכל גאולה פרטית, אינם רק חלק ממכלול שלם של גאולה, אלא שבחלק זה עצמו נמצא המכלול כולו.

כפי שאנו רואים בתורת הרפואה המודרנית, בפרט בשטח הגנטיקה, שעקב היות איברי הגוף ותאי הגוף נמשכים מהמוח שבראש הכולל את כולם כאחד, הרי זה גורם לכך שגם לאחר ההתמיינות של התאים - כל תא לפי ענינו, יש לכל תא בודד את כללות כל התאים כולם.

וביתר פירוט, התאים לאחר התמיינותם, תאי הלב לב - אינם תאי הכבד, ותאי הכבד - אינם תאי הלב לב. ועל אף זאת, ישנה אפשרות לשיבוט גנטי, לקחת כל תא מכל איבר בגוף, ללא חילוק כלל בין סוגי האיברים, וליצור באמצעותו אדם שלם, כי בכל תא בודד יש את הכל.

כך גם כדור הארץ, עקב היותו נמשך ומתפשט מאבן השתיה (המוחין שבראש), שהסיבה לכך שאבן השתיה נקראת "שתיה" - כי ממנה הושתת כל העולם - התפשטות העולם מגיעה מאבן השתיה, ובאבן השתיה אצלה החיות של כל היקום כולו בהכללה אחת, שמעל התמיינות הפרטים, הרי זה גורם לכך, שגם לאחר ההתמיינות היוצרת שונות בין הפרטים, הרי כל פרט כולל בתוכו בהעלם את כל הפרטים.

מסקנת הדברים: שבעבודתו של היהודי בכל חלקיק בבריאה, מכריע הוא את העולם כולו לכף זכות, כי כל העולם כולו נמצא בתוך חלקיק זה שאיתו היהודי מתעסק ברגע זה ממש.

לעיתים שלוחים מקנאים כל אחד בחלקת השדה של השני, ורואה את הדשא של השני ירוק יותר, ועל כך יש לזכור שני פרטים:

א) בעיית "לא תחמוד" . כל אשר לרעך" נובעת מחולשת הדיברה הראשונה "אנכי ה' אלקיך", כי האמונה בהשגחה פרטית, שה' יתברך שם כל אחד במקום שרק הוא יכול לבצע את השליחות שם, שזהו ההתחזקות ב"אנכי ה' אלקיך" (לשון יחיד), היינו השגחתו האישית של הקב"ה על כל אחד ואחד, גורמת לכך שלא יגיע לאיסור של "לא תחמוד" שזו הדיברה האחרונה (דברי הרבי שליט"א מלך המשיח בכינוס צבאות ה' לילדי שראל בי"ד אב תשמ"א).

ב) ההבנה שכל יהודי וכל שליח צריך לדעת, שאין לו לחשוב ובודאי לא לקנא בשום חלקיק שאינו באחריותו, כי בכל חלק יש את כל החלקים כולם.

בשלב מתקדם יותר של הגאולה, נגלה שלא רק שכל חלק כולל בתוכו את כל החלקים כתוצאה מהשורש שנקרא "אבן השתיה" הנמצא בבית קדשי-הקדשים, אלא יתירה מזו, בכל מקום שיהודי נמצא - זהו קודש הקדשים של כל הבריאה, וכדברי הרמ"מ מקוצק: המקום שבו אני עומד, והעיסוק שבו אני עוסק, והזמן שבו אני נמצא - זהו הזמן החשוב ביותר (שכל חלקיקי הזמן יונקים ממנו), זהו העיסוק החשוב ביותר (שכל חלקיקי הפעולות של השטח יונקים ממנו), וזהו האדם החשוב ביותר שכל בני האדם יונקים ממנו - גילוי נקודת המוח שבכל תא בגוף, שכל איברי הגוף למולו - הם כמו האיברים המתפשטים ממנו.

לכולנו מצלצל באוזניים הד קולו של הרבי מלך המשיח, שכל תאריך שהרבי נגע בו, ולו יהי יום רביעי חולין באמצע השבוע, הפך להיות בפיו ובמשנתו של הרבי, כיום המכריע והחשוב ביותר של כל ההיסטוריה של האנושות. כפי שתא בודד (תא במובן

הזמן) חש את המוחין (מציאות נשיא הדור), מגלה הוא בכך את בחינת המוחין שבו עצמו.

מעשה בפועל - טועמים גאולה

כל יהודי ישקיע את עצמו לגמרי בכל כוחות נפשו ובכל לבושי נפשו, בחיות ובגעשמאק בכל שליחות שה' יתברך אינה לידו, ולא להתגעגע ולא לחשוב על עבודה אחרת זולתה.

מתוך הבנה והרגשה שכל היקום כולו מקופל בנקודת זמן זו, והבנה שכל פעילות שלי במקומי משנה את כל העולם ומכריע את כל העולם כולו לכף זכות.

להרחבת הנושא, מומלץ לעיין:
דבר מלכות ש"פ פנחס, דבר מלכות ש"פ תבוא,
דבר מלכות ש"פ שלח הערה 90.

הוספות

יו"ד שבט הגדול!

תיאור אותנטי מרתק רווי ברגש חסידי מאירועי יו"ד שבט הגדול במחיצת
 כ"ק אדמו"ר שליט"א, וסיום כתיבת ספר התורה לקבלת פני משיח •
 מתוך מכתב ששיגר סב החתן הרה"ח ר' מאיר ע"ה פריימן לבני משפחתו
 המתפרסם בזה לראשונה

ב"ה, יום ב' י"ב שבט

לאבא ולאמא

שלום רב!

מה שלומכם? אצלי ב"ה הכל בסדר. אני נמצא אצל דודי כאן, ומרגישים ממש כמו
 בבית מכל הבחינות.

הגענו לכאן ביום חמישי בערב בשעה 7:00 ומיד נסענו ל"770", מרכז ליובאוויטש
 בעולם. כעבור כמה דקות נקראו כמה מהאורחים להכנס לרבי ולא היה ידוע בדיוק
 לאיזו מטרה הם נקראו לשם, עברו עוד כמה דקות והם יצאו והודיעו בשמו של הרבי
 שמחר (ז.א. ביום שישי) בשעה 1:30 יסיימו את כתיבת הס"ת לקבלת פני משיח, מיד
 פרצו כולם (ספונטנית) בשירה על הבשורה הטובה, אח"כ יצא הרבי מחדרו לכיוון
 ביתו, עם יציאתו מחדרו התחילו לשיר את מארש נפוליון, פני הרבי היו ממש מאירים,
 ובתנועה קלה בראשו גדלה ההתלהבות לאין שיעור ועם כל הדוחק שהיה במקום
 התרוממו כולם ממקומותיהם בקפיצות במקום, כל זה נמשך דק' ספורות אך זה הי'
 נראה כעולם מלא.

למחרת בבוקר נסענו לאוהל של הרבי הקודם נ"ע שביום הש"ק חל היארצייט שלו,
 כבר בשעה 12:00 בצהריים הי' ביהכ"נ מלא עד אפס מקום לקראת סיום כתיבת הס"ת.
 בדיוק בשעה 1:30 נכנס הרבי כשלפניו נושא מישוהו הס"ת והרבי בעצמו החזיק בידו
 כתר מזהב עבור הס"ת, הפעם היו פני הרבי מאד רציניים, הרבי אמר שלפני 28 שנה
 התחיל הרבי הקודם לכתוב ס"ת במטרה לסיים אותה לקראת ביאת המשיח, והנה כל
 ענין שצריך להעשות בעולם הרי בתחילה זה צריך לבוא ולהתבטא בתורה ועכשיו
 הגיע הזמן לסיים את כתיבת הס"ת וכל ההגבלות שהיו עד עכשיו הוסרו, והענין
 של ביאת משיח הי' מחוסר מעשה ומחוסר זמן ועם סיום את הכתיבה הרי שנשאר
 רק העניין של מחוסר זמן ועכשיו זה תלוי במעשינו ובעבודתינו לתקן את ה"פכים
 קטניים" הדורשים תיקון ועי"ז נזכה לגאולה השלימה.

כן אמר הרבי שיש עניין מיוחד לעשות את הסיום בע"ש אחה"צ היות וגם משה רבינו ע"ה כתב כמה ס"ת וסיים אותם בע"ש אחה"צ, ומשה רבינו גם הסתלק ביום שבת וע"ש אחה"צ הוא הזמן הסמוך ביותר לשבת. הרבי אמר גם שאנו נמצאים בזמן בלתי רגיל כלל ועל כן יעשו את הסיום בעש"ק שהוא בלתי רגיל. לפי הוראת הרבי אמר זקן החסידים את למנצח יענך וכו' פס' בפס' וכל הקהל אמר אחריו. בס"ת נשאר שלוש מילים לכתוב והם "לעיני כל ישראל", את המילים האחרונים כתב סופר שהשתתף בזמנו בהתחלת כתיבתו של הס"ת.

בעת כתיבת הס"ת שרו ניגונים של כל האדמו"רים בחב"ד והמעמד היה מאד עילאי ורוחני. עם סיום הכתיבה אמרו את הפס' של אתה הראת וכו כשאת הפסוק הראשון והאחרון אמר הרבי בעצמו ויתר הפס' אמרו חסידים מכל קצוות תבל, לאחמ"כ לקח הרבי את כתר הזהב והלבישו על הס"ת והלך עם הס"ת עם חופה ועם נרות דולקים עד לארון הקודש, לאחמ"כ אמר הרבי חסידות על עניין של כתיבת ס"ת. בקיצור אני יכול להגיד לכם שאמנם אי אפשר הי' להבין בדיוק מה קורה פה, אך ההרגשה היתה שמשהו נעשה פה, משהו רוחני יותר שלא כל אחד יכול להבין. בליל שבת (וכן למחרת שחרית מוסף ומנחה) ניגש הרבי לעמוד מאחר וביום זה הוא היארציית של חמיו הרבי הקודם נ"ע, אמנם לא קל הי' לעמוד סמוך לרבי כדי לשמוע לראות הכל אך זה פשוט תענוג ולא חושבים ואף לא מרגישים את הדוחק והמאמץ הגשמי שבדבר.

ביום הש"ק התועד הרבי שליט"א עד חצי שעה לפני שקיעת החמה, בין היתר דיבר הרבי על הרש"י שבפסוק "והיה כי ישאלך בנך" שבפרשת השבוע שרש"י אומר שם "יש מחר עכשיו ויש מחר שלאחר זמן" ולאחר כל הפלפול והקושיות והתרוצים שבעניין, הסביר הרבי מה שצריך ללמוד מזה שיש מחר של עכשיו הכוונה לכן כזה שהוא של עכשיו, ז"א שהוא חי עם אותם הדעות כמו של אביו בנוגע ללימוד התורה וקיום המצוות.

אך יש גם מחר שלאחר זמן, ז"א שישנו בן שהוא במצב הרוחני בדוגמא שלאחר זמן, הוא "מתקדם", איך שאביו מתנהג ומקיים מצוות - כבר לא מוצא חן בעיניו, ומחפש כבר דברים חדשים, התורה כבר ישנה בשבילו וההוראה היא שגם לו צריך להסביר את העניין של יציאת מצריים והמיוחד שבעמ"י ובתורה והמצוות.

בקיצור צריכים ללכת גם לדור הצעיר שלעת עתה לא יודע או לא מקיים את התומ"צ ולהסביר גם להם ולהשפיע גם עליהם איך שצריכים להתנהג.

יש עוד הרבה מה לכתוב אך המקום לא נותן ואי"ה במכתב הבא אכתוב עוד

מאיר

מפי השמועה

לקט סיפורי חסידים משלים ופתגמים בעניני עבודת ה', מתוך דברים שנאמרו בעת התוועדויות חסידותיות.

שלופט זיך ודאווענט דאווענט זיך נישט - לא מנגנים, ודווקא מי שאצלו עסן - עסט זיך נישט, און שלאפן - שלאפט זיך נישט, והתפילה 'דאווענט זיך', דווקא הוא כן מנגן!..."

✍ "מלא טעם"...

ר' שמערל באטומער (הרנ"ש ששונקין) ע"ה התגורר באחרית ימיו בירושלים וכיהן כמשפיע בקהילת חב"ד המקומית. לסעודות שבת, היה נוהג להזמין תמימים שיסעדו על שולחנו, ואלו מצידם לא היו מסרבים מפאת כבודו, אף שהאוכל לא תמיד היה ערב לחיכם...

א' מהבחורים שהתלווה אליו מספר פעמים ניכר, סיפר כי בשעת הסעודה היו ר' שמער'ל מתעמק דרך קבע במאמר חסידות או איזה-שהוא 'כתב' שהיה מונח לפניו על השולחן, ואילו הצלחת היתה מוסטת מעט הצידה, והוא היה אוכל ממנה רק כבדרך אגב תוך כדי שהוא מונח כולו בלימוד, וכל האכילה לא תפסה אצלו מקום כלל.

אף על פי כן, בכל סעודת שבת באמצע אכילת הדגים היה ר' שמער'ל

✍ "ומה יצא לי מזה!?"

אדמו"ר הרי"צ קרא פעם לא' החסידים וביקש ממנו לצאת לשליחות מסויימת שהיה בה משום סכנת נפשות. אותו חסיד היסס בליבו ושאל את אדמו"ר הרי"צ: "ומה יצא לי מזה?"

השיב לו אדמו"ר הרי"צ: "אם כך, אינך ראוי לשליחות זו..."

✍ עם הרבי אי אפשר להתווכח...

ר' יצחק דוד גרונר התוועד פעם עם תלמידי התמימים ב-770 וסיפר מהנהגותיו בקודש של כ"ק אדמו"ר הרי"צ, והפליא בכך זמן ארוך. לאחר שעה ארוכה, התנער לפתע ואמר: "אבער דעם רבי - ... [אי אפשר להתווכח איתו]!"

✍ מי שצריך לנגן לא מנגן...

בא' מההתוועדויות אצל הרבי בשנים הראשונות החל כ"ק אד"ש לנגן ברגש רב את הניגון "עסען עסט זיך", והקהל ברובו השתתק והרבי ניגן זאת כמעט לבד.

כשסיים הרבי לנגן, התבטא בכאב: "אלו שאצלם 'עסן עסט זיך און שלופן

אפשר לפרש על דרך הצחות: (1 "בת" 2)
"תחילה" 3) "סימן" 4) "יפה", ואז, אחרי
ארבע בנות, זוכים "לבנים".

וכשנולד להם הילד החמישי היה זה
בן...

בת תחילה סימן יפה...

החסיד הנודע ר' יוחנן גורדון שימש
כשוחט ובודק, וגם בנו ר' שלום דובער
שימש כשוחט.

כשנולדה לרשד"ב בת שניה, אמר
לו אביו: "עד עכשיו הייתי סבור שאתה
אפרוח עדין שמסתפק בסימן אחד, עכשיו
אני רואה שאתה בהמה גסה שצריכה שני
סימנים..."

עוון יותר חמור מ'דף היומי'...

המשפיע החסידי הגאון המקובל ר'
מנחם זאב גרינגלאס, התבטא פעם: "כמה
שזה עוון חמור ללמוד 'דף היומי', אין זה
מגיע לחומרת העוון שלא ללמוד בכלל..."

הזקנים מחפשים שטריימל

הצייר החסידי ר' הענדל ליברמן ניסה
מספר פעמים לצייר את תואר פניו של
כ"ק אדמו"ר שליט"א, אך התקשה בכך
במאוד, ובסופו של דבר הצליח להוציא
דבר נאה ומתוקן מתחת ידיו (הציור
הידוע עם הרקע כחול, בו רואים את הרבי
הולך עם הסידור בידו).

חלף זמן, והזדמן לו להיכנס לפגוש
את אם המלכות הרבנית חנה, והוא הביא
יחד איתו את הציור על מנת להראות לה.
הרבנית נהנתה מאוד מהציור, ושיבחה את

זוכר להתנתק מהרהוריו ופונה לשבח את
זוגתו על האוכל באומרו: "מלא טעם..."

לפני ואחרי הדפוס

הרה"ח ר' שלמה יוסף זיין היה מתבטא:
"טעויות לפני הדפוס מתחבאות כמו גנב.
ואחרי הדפוס צועקות כמו גזלן..."

הסיד הוא צינור

ר' ראובן דונין אמר פעם בהתוועדות:
"חסיד הוא כמו צינור. לצינור יש בשתי
הצדדים אפס, ובאמצע ריק. אם החסיד
מרגיש מעצמו מציאות - הוא עוצר את
ההשפעה..."

הבעיה היא לא עם החב"דניקים

בשלהי הקיץ של שנת תשנ"ד, התעניין
ר' שלמה זלמן אויערבך מה קורה בחב"ד
לאחר הזעזוע שפקד את חסידי חב"ד
בארץ ובעולם, והשיב לו שהחסידים
ממשיכים להכריז 'יחי'. ר' שלמה זלמן
שקע בהרהור קל, ולאחר מכן אמר: "זה
שבחב"ד ממשיכים להכריז 'יחי' אפשר
להבין, הרי זו גמרא מפורשת: "צדיקים
במיתתן קרויים חיים..."

והמשיך ר' שלמה זלמן: "הבעיה היא
שישנם כאלו שנאמר עליהם 'רשעים
בחייהם קרויים מתים' וכותבים עליהם
שליט"א..."

"ארבע בנות תחילה"...

ר' לייבל שפירא סיפר שהרבי התבטא
פעם בפני אחד שהיו לו ארבע בנות, שמה
שכתוב "בת תחילה סימן יפה לבנים",

הלילה - נשארים קצת לנוח כדי שתהיה 'ראש בהיר' בתפילה, אבל סתם כך לנוח באמצע היום - לא שמעתי].

לא מצא שום חידוש בתניא...

סיפר המשפיע ר' אלימלך צוויבל:

אחד ממקורבי ר' הלל מפאריטש אמר לו פעם שר' ישראל סלנטר התבטא שלמד שישים ספרי מוסר, ולאחר מכן למד תניא ולא מצא בו שום חידוש...

השיב ר' הלל: היה פריץ גוי אחד שנהג להתעלל בנתיניו ובכל פעם שרצה להעניש מישהו, היה מכניס אותו לחבית מלאה במסמרים ומורה לסובב את החבית, והפריץ היה נהנה לשמוע את זעקות השבר של ה'פושע'.

פעם אחת הורה הפריץ להכניס יהודי לחבית, והחלו לסובב את החבית, אך למרבה הפלא כעבור זמן קצר פסקו צעקות השבר כליל. כשפתחתו החבית לראות מה קורה, ראו שהיהודי מת...

"וכך גם לאחר לימוד שישים ספרי מוסר" סיים ר' הלל.

הנסיונות שכשלו

כשנפטרה רעייתו של הרש"ג בט"ז אדר, מוצש"ק פ' כי תשא תנש"א, הורה הרבי שמשלחת מאנ"ש תנסה לדבר עם בנה שהיא תיטמן בחלקת הרבניות של אגו"ח בבית העלמין מונטיפיורי, ובתוך משלחת זו נכללו גם הרב משה בוגומילסקי והר' פוקס שלמד איתו בפולין.

ר' הענדל על הציור המדוייק והמרשים, ואילו הוא מצידו סיפר לה עד כמה היה קשה לו לצייר ציור זה.

כשהרבנית התעניינה מה היה כל כך קשה לו, השיב ר' הנדל "א רבע אן א שטריימל איז..." [= רבי בלי שטריימל זה...].

השיבה לו הרבנית: "די עלטערער זוכן שטריימל, און די אינגלער זוכן רבי..." [= הזקנים מחפשים שטריימל, והצעירים מחפשים רבי].

התקנה היחידה

ר' מענדל פוטרפס אמר פעם בבדיחות הדעת: "ישנם אנשים שהתקנה היחידה שלהם היא להוולד מחדש"...

שבחור ינוח באמצע היום!...

סיפר המשפיע ר' שלמה זרחי: א' התמימים נכנס ליחידות ובפתק שהגיש לרבי, פירט בין השאר גם את סדר יומו שם היה כתוב שהוא נוהג בכל יום ללכת לנוח למשך עשרים דקות בשעה 2:30 בצהריים.

כשהרבי ראה זאת, אמר לו בתמיהה: "איך האב קיינמאל נישט גהערט אז א יונגע בחור זאל זיך צולייגן שלאפן אינמיטן טאג. נאך שמח"ת און י"ט כסלו אז מען אוף א גאנצע נאכט מלייגן זיך אביסל צו האבן קלארקייט ביים דאווענן, אבער סתם אזוי אינמיטן טאג איך האב נישט גהערט" [= מעולם לא שמעתי שבחור צעיר ילך לנוח באמצע היום. אחרי שמחת תורה וי"ט כסלו כשערים כל

תהיה לסבא שלך כעת תחיית המתים והוא יראה אותך - הוא יקפוץ מייד חזרה לקבר].

רחמנות! הוא נהיה בעל נגלה!

איצ'ה דער מתמיד אמר פעם לר' נחום גולדשמיד בשעת התוועדות חסידית: "נחום נחום, האט רחמנות, מיין לייזערקע אט געווארן א בעל נגלה" [= נחום נחום, רחמנות, לייזערקע שלי נהיה בעל נגלה].

הרופא של כל ישראל

א' ממקורביו של השד"ר ר' שמואל דוד רייטשיק, ניגש אליו פעם וביקש ממנו ברכה לשידוך. שאל אותו רש"ד האם הוא נוהג לומר רמב"ם, ומשהשיב בחזר בשלילה, הורה לו הרב רייטשיק לקבל על עצמו לומר רמב"ם ובריך אותו שיצליח להשתדך במהרה. ואכן, לא חלף זמן רב והבחזר בא בקשרי השידוכין.

שאלו אותו ידידיו: "הייתכן שאתה עושה מופתים?", ואילו הרב רייטשיק השיב להם בסיפור:

פעם ניגשה אלי אשה שחלפו שנים רבות מאז נישואיה והיא לא נפקדה בפרי בטן וביקשה את עצתי. אמרתי לה שאין בכוחי לעזור לה, ואני מציע לה לנסוע יחד לרבי ולבקש את ברכתו. האשה קיבלה את דברי ונסענו יחד לרבי, וביום ראשון עברה האשה לפני הרבי בחלוקת דולרים וביקשה ברכה, והרבי שאל אותה האם היא לומדת רמב"ם, וכשהשיבה בשלילה הורה לה הרבי לקבל על עצמה לומר רמב"ם ובריך אותה בפרי בטן.

במהלך השיחה השיב בנה במילים חריפות ומחוצפות ביותר, ובסופו של דבר הציב תנאי שהוא רוצה התחייבות שלא יפגעו במצבה, וחברי המשלחת היו מוכנים להתחייב (שלא בשם הרבי היות והיתה הוראה שהכל יתנהל כביכול באופן עצמאי), והוא התרצה והסכים לכך. אחרי שחברי המשלחת עזבו, התקשר אליו א' החסידים שהרגיש עצמו ל'שפיץ חב"ד', ואיים שהוא בעצמו יעשה כך וכך אם היא תיקבר בחלקת אגו"ח, ובעקבות שיחה זו הוא חזר בו.

אנשי המשלחת חזרו ויצרו איתו קשר, אך הפעם הוא רצה התחייבות בכתב, אך לזה כבר לא הסכימו חברי המשלחת, וכך נותרו הדברים.

ביום ראשון התקיימה חלוקת דולרים כרגיל, ובמהלכה הודיע ר' לייבל גרונר לרבי שהנסיונות לשכנע אותו כשלו והלוויה מתקיימת כעת באושן פארקווי, והרבי לא הגיב, והוא כפל את הדברים פעם נוספת ועדיין הרבי לא הגיב.

לאחרי שהסתיימה החלוקה (וכן ביום שני כשהרבי חזר מהאוהל) קרא הרבי לחברי המזכירות והתבטא במילים חריפות ובכאב גדול על שלא עשו מספיק והיא נטמנה במקום אחר.

אם תהיה תחיית המתים...

הרה"ח ר' מנחם מענדל אהרונוב, ניגש פעם לא' התמימים שנהג שלא כראוי ואמר לו: "אויב דיין זיידע וואלט איצטער געהאט תחיית המתים און דיר געזעהן וואלט ער גלייך צוריק שפרינגען אין קבר..." [= אם

'לא תתגודדו', והרבי השיב לו שהרי ישנו דין שהכל הולכים אחרי בעל השמחה, כמו חתן, ולא להיפך...

גזירת המשקה בצבא הרוסי

פעם דיבר הרה"ח ר' מענדל פוטרפס על גזירת המשקה, ויישא משלו ויאמר:

ברבות השנים, אירעו מקרים רבים בצבא הרוסי שבשעת הקרב היו חיילים שיכורים שלא שלטו היטב ברובה שבידיהם וירו בטעות בחבריהם במהלך הקרב. בסופו של דבר, החליט הדרג הבכיר לשים לזה קץ, ואסר באופן גורף שתיית אלכוהול בצבא.

אך היות והיה פשוט לכולם שצבא לא יכול להתקיים בלי 'משקה', נוצר מצב שבו בכל אוהל היה משקה 'לא חוקי'.

וסיים ר' מענדל: "זה צריך להיות אבל זה צריך להיות אסור"...

הרבי מסכים על 'מלך המשיח'

מספר ר' שלום בער לפידות: בשנת תשנ"ג, אבי תרם כסף להדפסת ספר עליו הוסיפו לשמו הק' של כ"ק אדמו"ר שליט"א את התואר 'מלך המשיח', וכאשר הגיע הספר מהדפוס, נכנס יחד עם א' המזכירים לחדר הסמוך למרפסת, וראה שכאשר הביאו לרבי את הספר, הצביע המזכיר היכן שמופיע התואר 'מלך המשיח' והרבי הנהן בראשו בחזקה לאות הסכמה!

ואכן, האשה החלה להקפיד על קיום תקנת הרמב"ם, ולא חלף זמן ארוך והיא נפקדה.

ראיתי זאת, והכנסתי אל הקודש פנימה בו שאלתי האם אפשר לפרסם זאת, והרבי השיב לחיוב והוסיף שהרמב"ם הרי היה הרופא של כל עם ישראל...

הייתי בישיבה, לא בתל אביב...

פעם שאלו את הרי"כ האם הוא ראה בצעירותו את האדמו"ר מבעלז, והוא השיב בשלילה.

המשיך בן שיחו לשאול: והלא הוא התגורר בתל אביב עד תש"י, ואתם למדתם שם.

השיב לו הרי"כ: "אבל אני לא הייתי בתל אביב, הייתי בישיבה, אז איך אראה אותו..."

לימוד מאפיקורוס בעבודת ה'?

ידוע בשם הבעל-שם-טוב שמכל דבר שיהודי רואה או שומע צריך לקחת הוראה בעבודת ה'.

פעם שאלו את הבעל-שם-טוב מה אפשר ללמוד מאפיקורוס, והשיב: כשיהודי מבקש ממך עזרה, עליך לחשוב שרק אתה יכול לעזור לו!

לא תתגודדו

הרה"ח ר' ליפא ברענען שאל את הרבי ביחידות מה הוא יכול לענות לטענות חבריו שכאשר הוא לא אומר תחנון (בגלל תאריך חסידי וכיו"ב) הוא עובר על איסור

מה אתה עושה כאן?!...

מספר הרה"ח ר' שלום הורוויץ: כאשר הנהיג הרבי את סדר חסידות בוקר ביום שישי, א' מהתמימים ב'תורת-אמת' רגז על כך מאוד והיה ממורמר ביותר.

בחור זה היה בחור ירושלמי והיה נראה כמו יתר חבריו הירושלמים ולא היה ניכר בו שהוא חסיד חב"ד, ובלייל שישי עבר לפני האדמו"ר ה'בית ישראל' כדרך בחורי ירושלים. כאשר עבר לפניו, אמר לו ה'בית ישראל': "און וואס ארט דיר אז ס'איז דא סדר חסידות פרייטיג?" [= ומה אתה עושה כאן כשיש סדר חסידות ביום שישי?...] .

כשכבר לא יהיה לך חשק...

כשהרה"ח ר' זלמן סרבראנסקי הגיע לאוסטרליה והחל לפעול בשליחות הרבי, אמר לו אחד מידידיו: "דע לך, שבפעם הראשונה שתדפוק בדלת של יהודי ותבקש ממנו תמיכה, הוא יסרב, אך זה לא הוא שמסרב אלא היצר הרע".

"גם בפעם השניה שתגיע - הוא יסרב. אך שוב, גם בפעם הזו הסירוב הוא לא מצידו אלא מצד היצר הרע שנכנס אצלו".
"בפעם השלישית שתצטרך תמיכה וכבר לא יהיה לך חשק ללכת אליו ולדפוק על הדלת... - דע לך שהיצר הרע נכנס גם אצלך!..." .

ה'תומכים' של התמימים

רבה של בני ברק הרה"ג הרה"ח הגרמי"ל לנדא ביאר פעם בהתוועדות מדוע נקרא שמה של ישיבת תות"ל בשם

'תומכי תמימים', היות ולחנך ולגדל דור של בחורים צעירים שיהיה במדריגת חסידי אדמו"ר הזקן, אין זה בכח אנושי, וזהו רק בכוחם של ה'תומכים' - רבותינו נשיאינו.

וזהו הסיבה שבשנים שקדמו לייסוד הישיבה אדמו"ר הרש"ב 'התגלגל' באוהלי רבותינו נשיאינו, היות ורק בכוחם אפשר להקים ישיבה שכזו...

באופן המתקבל

א' מתושבי כפר חב"ד, הלך בשבת הסמוכה לחג השבועות להקהיל קהילות בשעת רעווא דרעווין בבית כנסת לא חב"די בישוב צפריה, כפי הוראת הרבי.

כשהגיע לבית הכנסת וביקש מהרב הנמנה על חוגי ה'מזרחי' את רשות הדיבור, שאל אותו הרב מה יום מיומיים, והוא ניסה לנמק את חשיבות העניין ממקורות שונים והתחמק מלהזכיר שזו הוראה של הרבי בחושבו שכך הדברים יתקבלו טוב יותר.

הרב האזין לדבריו אך על הבעת פניו היה נראה שאינו משתכנע מהדברים, ובסופו של דבר פנה הרב אל החב"דניק ושאל אותו באופן ישיר: "תאמר לי את האמת, האם זו לא הוראה של הרבי?!...".
לא היתה לחב"דניק ברירה, והוא השיב בחיוב.

"אז מדוע אתה הולך סחור סחור" שאל אותו הרב, "תגידי ישר שזה מהרבי, ונעשה את זה בלי לשאול שאלות!..."

מטילה ספק האם מי ששלח אותה עשה מעשה נכון, ובזה הרי היא בוודאי לא רוצה להטיל ספק, ואם כך שתסיר כל ספק מליבה ותמשיך לפעול בעיר שליחותה ומתוך שמחה וטוב לבב...

למה שליח לא מצליח?

א' משלוחי הרבי נקלע למצב קשה, וכתב לרבי מכתב בו פירט את כל מצבו וסיים "אינני מצליח בעבודתי היות ואני לבד", ובמענה שהרבי הוציא, הדגיש הרבי את תיבת "היות"...

דקות, גסות ומה שביניהם

מספר הרה"ח ר' פנייע קארף: לפני שנים רבות כתבתי לרבי בנוגע לא' התמימים שהיה מסור ונתון בכל מאודו לעניני הרבי, אך הייתה לו תקופה בה נחלש בנוגע לקריאת שמע בזמנה, והוספתי וכתבתי לרבי בתור לימוד זכות שלכאורה זה ענין דק ביחס לשאר מעלותיו והתמסרותו וכו'.

לאחר זמן הוציא הרבי את הפתק שהכנסתי ומחק את תיבת "דק" וכתב "אין זה דקות כי אם גסות הנובעת מגסות הרוח ממש" [ובגירסא אחרת: "אין זה דק כי אם גס הבא מגסות הרוח"].

מתנה של מלך

אחד משלוחי כ"ק אד"ש המחיש את משמעות הענין שהרבי משפיע לנו כוחות, באמצעות סיפור:

בשכנות לחמיו של מלך מרוקו מתגורר יהודי בעל אמצעים, העומד בקשרי ידידות

המקור האמיתי

בכל פעם שהרבי היה יוצא עם מבצע חדש, נהגו תמימים משיבות תות"ל לצאת להיכלל ישיבות אחרות ולבתי כנסת לא חב"דיים ולפרסם את ההוראה החדשה או הענין החדש שהרבי הכריז עליו.

בהתאם להוראת הרבי בכמה הזדמנויות "בשמי או שלא בשמי - העיקר שיפעלו הדברים", פעמים רבות ניסו התמימים להציג את הדברים בצורה נייטרלית כביכול, ולבסס את הדברים על מקורות שונים מאוצר הספרים היהודי מבלי להזכיר שזו הוראה של הרבי, אך בא' הישיבות הייתה קבוצה של בחורים שאהבו להיטפל לתמימים ולדחוק אותם לפינה, עד שהיו מוכרחים להודות שזה חידוש של הרבי...

מי ראוי להיות שליח

מספר השליח ר' י. שי' דערן: דודים שלי זכו לשמש בקודש כשלוחי הרבי, ובאחת מההזדמנויות בהן הוזמנה דודה שלי בעיר שליחותה לשאת דברים, חזרה על שתי נקודות משיחות של הרבי, והקהל נהנה מאוד לשמוע וביקש ממנה להוסיף ולדבר, אך היא לא זכרה נקודה נוספת והתאכזבה מכך מאוד.

כשחזרה מהאירוע, התיישבה לכתוב לרבי על מה שאירע, וסיימה במסקנא אישית, שמא הדבר מורה שהיא לא ראויה לשמש בשליחות הרבי.

כמענה השיב לה הרבי, שעצם העובדה שהיא מטילה ספק בכך שהיא ראויה לשמש בשליחות הרבי, זה מורה שהיא

כשיהיו לך לבושים של חב"דניק - ייקרא עליך שם חב"ד!".

להתחיל עם פרשה שמחה

מספר הרב נחום קפלן: היו שני מלמדים שביקשו מהרבי הוראה בנוגע לסדר הלימוד עם התלמידים, והרבי אמר להם "פארוואס דארף מען אנהויבן מיט פרשת נח און ווייזן זיי א בייזן רבוש"ע. מען קען אנהויבן פרשת לך לך וואס איז א פריילאכע פרשה" [= מדוע צריך להתחיל עם פרשת נח ולהראות להם את ה'רע' של רבוש"ע? אפשר להתחיל עם פרשת לך לך שהיא פרשה שמחה].

תרגום (לא) בעייתי

כשהוקם מכון לוי יצחק והחלו לתרגם את שיחותיו הק' של כ"ק אד"ש ללשון הקודש, היו מידי פעם טענות שונות על איכות התרגום וכו', עד שהגיעו הדברים לידי כך שא' המשפיעים בשיבת תות"ל בלוד עשה רעש גדול שהפעם הגזימו לגמרי וכתוב שם ממש שטויות...

הדיבורים היו בתוקף ובחריפות גדולים כל כך, שמנהל המכון הרה"ח ר' י"צ ליברוב נסע במיוחד ללוד לפגוש את המשפיע לשאול אותו על מה יצא הקצף, והוא הצביע לו על מקום מסויים בשיחה המתורגמת בטענה שמה שכתוב שם לא נכון כלל וכלל לא על פי נגלה ולא על פי חסידות!

בצר לו, פתח הר' ליברוב את השיחה המקורית באידיש, ומצא שכך בדיוק מופיע גם שם...

טובים עם שכנו. אירע, ומלך מרוקו הגיע יחד עם רעייתו לבקר את חמיו בביתו הפרטי, ולמסיבה המשפחתית הוזמן גם השכן היהודי כידיד אישי.

במהלך האירוע, שוחח מלך מרוקו עם השכן היהודי על ענינים שונים, ובתוך כך התגלגלה השיחה בנוגע לחגיגת הבר מצווה שהיהודי מתעתד לערוך בקרוב לבנו.

כששמע על כך מלך מרוקו, הוציא מכיסו פנקס צ'קים והעניק ליהודי מתנה לאירוע על סך 25,000 יורו!

כאשר חמיו של מלך מרוקו ראה את הסכום שחתנו כתב על הצ'ק, הביע בפניו את תדהמתו מדוע ראה לנכון לתת מתנה כל כך גדולה לאדם שאך זה עתה הכיר, אך חתנו ענה לו: "אדם במעמד מכובד כמו שלי, לא יכול להרשות לעצמו לתת סכום פחות מזה כמתנה..."

מתנגדים וחסידים

בשנים עברו היה פתגם מורגל בפי העולם'שע: "ה' ישמור אותנו מהידיים של המתנגדים ומהפה של החסידים..."

ויחלפו שמלותם

פעם הגיע לאוסטרליה יהודי חסיד פולין שהתקרב במאוד ללימוד החסידות וכו', וכששוחח עם חסידי חב"ד במקום החל להתנצל ולהסביר שהוא בעצם חסיד חב"ד לכל דבר ועניין וכו' וכו'.

פנה אליו ר' מענדל קמינצקי ואמר: "בשולחן ערוך כתוב שכאשר 'הוא בבגדו' וכו', אזי הדין הוא ש'יוציא ויתן כתובה'..."

זקני החסידים' של דור השביעי

פעם התבטא הרבי בפני הרה"ח ר' הענדל ליברמן: "אתה כיום מזקני החסידים...". ר' הענדל לא הבין את כוונתו של הרבי ושאל בתמיהה: "אני?!...". השיב לו הרבי: "ישנם 'פנים' יפות ממך?...".

תור להתברך מהאדמו"ר

בשנים המשגשגות של מאפיית המצות בכפר חב"ד, התעתד פעם להגיע א' מזקני האדמו"רים לביקור במאפייה, וחלק מהעסקנים טענו שצריך לנקות לכבודו את המקום, וטענתם בפיהם: אם מנקים את המאפייה לקראת ביקור של שרי ממשלה מטעם מפא"י ושל אישי ציבור שאינם שומרי תורה ומצוות, כל-שכך וקל-יחומר שצריך לנקות לכבודו של האדמו"ר.

הגיעו הדברים לאזניו של הרה"ח ר' שלמה חיים קסלמן, והוא הביע את דעתו בתוקף לשלילת הענין, וטען שאם יעניקו כבוד לאדמו"ר זה, החסידים עוד עלולים לטעות ולתת לו פדיונות ולבקש ממנו ברכות...

משלא הגיעו העסקנים לעמק השווה, ניגשו לרבה של כפר חב"ד הגרש"ז גרליק שיכריע בעניין, והוא צידד בטענתם של העסקנים שרצו לנקות את המאפייה והפטיר ש"בכל אופן, כמדומני שיש משהו בדבריו של ר' שלמה חיים".

כפועל, העסקנים דאגו לנקות את המאפייה לכבודו של האדמו"ר, וכמו שר' שלמה חיים צפה, אכן בסיום הביקור היו כאלו שנעמדו לבקש ברכות...

כשהראה זאת לאותו משפיע, הוא מצא כבר ביאור לקושיא שלו גם על פי נגלה וגם על פי חסידות... אך בינתיים הספיק מנהל הישיבה הרה"ח ר' אפרים וולף לדווח לרבי על הטענות שיש נגד המכון החדש, ובמכתב כללי-פרטי הבא שקיבל, הוסיף הרבי בגוכ"ק "ותשועה ברוב יועץ", ובעקבות מענה זה נוסד הוועד של מכון לוי יצחק.

"כל המשולחים"

א' מחסידי פולין שהיה 'משולח' מטעם האדמו"ר שלו להסתובב בתפוצות הגולה ולאסוף כספים עבור מוסדות החסידות, היה ידיד ליובאוויטש, ובכל פעם שהיה מזדמן לו להגיע לניו-יורק, היה עושה מאמץ להגיע ולהשתתף בהתוועדות של הרבי.

שנה אחת, הזדמן לו להגיע ל-770 בשבת כינוס השלוחים, ולקראת סיום ההתוועדות הורה הרבי להרי"ל גרונר להכריז על חלוקת בקבוקי ה'לחיים', ולאותו חסיד פולין שלא היה בקיא בנבכי ה'עגה' החב"דית היה נדמה שהרב גרונר הכריז "אלע משולחים", ועלה גם הוא בפשיטות לבמה לקבל בקבוק 'לחיים'.

כשהגיע לפני כ"ק אד"ש, הסתכל עליו הרבי בפליאה, והרב גרונר מייד קפץ ושאל אותו "איפה אתם שלוחים", ואותו חסיד השיב בתמימות: "וואס הייסט? מ'האט מכריז געווען, 'אלע משולחים'...". [= מה הפירוש, הכריזו 'כל המשולחים'...].

כשהרבי שמע את תשובתו, חיך חיך רחב והעניק לו בקבוק לחיים...

עשה' ו'לא תעשה'

נצחים כמו שמזכירים כל יום בתפילת י"ח
"מלך ממית ומחיה ומצמיח ישועה".

אותו יהודי לא האמין למשמע אוזניו,
ושאל אותו האם יזכה לראות את זקניו,
בגופם באופן מוחשי, וכשהשיב לו הבן
תשובה חיובית, לא האמין לו...

כעבור כמה דק' נכנס הרב מטוסוב
לתפילה, ואחרי התפילה התאספו סביבו
כמה מבני הקהילה ושאלו אותו האם גם
הוא סובר כמו שבנו אמר, והאם תחיית
המתים אכן תהיה בגשמיות, וכפשוט שגם
הרב מטוסוב ענה להם לחיוב.

כשחזרו האב והבן לבית, אמר הרב
מטוסוב לבנו: "זיי גלויבן, זיי גלויבן,
אבער זיי ווייסן ניט וואס זיי גלויבן!..."
[= הם מאמינים, הם מאמינים, אך הם לא
יודעים במה הם מאמינים].

ב'חב"ד אין מלכים

הרה"ג הרה"ח ר' מרדכי שמואל
אשכנזי אמר פעם לא' מראשי העסקנים
בארה"ק: "אין מלכים בחב"ד, מי שמנסה
לשלוט - נופל. ש. ששלט - נפל, ל.ק.
ששלט - נפל, ואם אתה תנסה לשלוט -
תיפול..."

"קירבת את הנאולה בעוד צעד"

השוחט החסידי ר' ליפא שפירא,
התגורר בקליבלנד שבאוהיו, ומידי שבוע
היה מוסד שיעור בתניא בישיבה לא
חב"דית. בישיבה זו, היה ר"מ שהתנגד
לקיומו של השיעור וניסה להפריע,
וכאשר ר' ליפא היה אצל הרבי ביחידות,
סיפר לרבי על התנגדותו של הלה והרבי

א' מתמימים נכנס ליחידות, ואמר
לרבי שהוא מתקשה בקיום כל רמ"ח
מצוות עשה ושס"ה מצוות לא-תעשה,
הוא מבקש מהרבי לתת לו מצוות-עשה
אחת ומצוות-לא-תעשה אחת להיאחז
בהם.

השיב לו הרבי: תוסיף אומץ במידת
הביטחון, והתרחק מהמרה שחורה...

"כעת אתה הרי כאן..."

מספר הרה"ח ר' שמעור'ל מטוסוב:
בשנת תשל"ז הגיע לי-770 בחור ירושלמי
ממשפחה לא חב"דית, שבמטוס בדרך
לי-770 נכנס לשירותים וגזז את פאותיו
הארוכות מבלי ידיעת משפחתו, וכשנכנס
ליחידות שאל את הרבי האם לפני שיחזור
לארץ יגדל את פאותיו כדי לא לעורר
תרעומת מצד אביו, והרבי השיב לו
כשבבת שחוק קלה נראית על פניו הק':
"איצטער ביסט דאך דא" [= כעת אתה
הרי כאן].

מאמינים ולא יודעים במה

בסוף שנות המ"מים א' מבניו של
שליח הרבי למרוקו הרה"ח ר' שלמה
מטוסוב הגיע בתור אברך לבקר את
אביו בסמיכות לחג הפסח, וכאשר נכנס
לתפילת ערבית בליל י"א ניסן, שאל אותו
א' מבני הקהילה האם זה נכון שאנחנו
אומרים שהרבי הוא מלך המשיח, ובאם כן
- האם אנחנו סוברים שהוא יחיה לנצח?

השיב לו הבן, שלא רק שהרבי יחיה
לנצח, אלא כל בני ישראל יזכו לחיים

הרבי עוברים בשלימות דווקא באמצעות השד"ר ה'פשוט', וההסבר לכך הוא פשוט: השד"ר הראשון, דווקא בגלל מעלותיו - יש לו מציאות כל שהיא, וממילא הוא מעלים ומסתיר, ואפשר לדמות אותו לנייר דק, שעל אף שהוא דק ועדין - הוא מסתיר על האור.

לעומת זאת השד"ר השני, הוא דוגמת זכוכית שקופה, שהרי על אף שהוא 'גס' ביחס לשד"ר הראשון, מכיון שאינו מחזיק מעצמו למאומה, כל הענינים של הרבי עוברים דרכו בשלימות...

❧ "כאן זה לא המקום"...

רעייתו של כ"ק אדמו"ר מוהרש"ב נ"ע הרבנית שטערנא שרה, קנתה פעם ממוכר ספרים תמונות של אדמו"רי טרנוביל (שהיא נמנתה על צאצאיהם), והניחה אותם על הדלפק.

כאשר אדמו"ר הרש"ב נכנס לבית והבחין בתמונות, אמר לה: "כאן זה לא המקום המתאים לזה" והניח את התמונות במגירה.

❧ "הרבי הכל חוץ מ...!?"

א' מתלמידיו של הרי"כ התבטא פעם בפניו שלדעתו הניגון 'שאמיל' הוא ניגון של הרבי עצמו, אלא שהרבי 'כיסה' על זה ברוב ענוותנותו ושייך את הניגון לשאמיל.

נענה הרי"כ בחריפות: "הרבי אצלך הוא הכל - צדיק, גאון, קדוש, בעל מופת וכו' וכו' חוץ מדובר אמת!?"

הורה לו לנסות לדבר עם הר"מ באופן ישיר ולנסות לרכך את התנגדותו.

כשחזר ר' ליפא לקליבלנד, יצר קשר עם אותו יהודי ושוחח איתו מתוך ידידות, ובעקבות שיחה זו הפסיק הלה את התנגדותו לשיעור, אך לא השתתף בשיעור בעצמו.

בפעם הבאה שנכנס ר' ליפא ליחידות, עדין את הרבי בתוצאות השיחה עם אותו ר"מ, והרבי נענה ואמר: "בכך שהסרת את ההתנגדות לבעש"ט - קירבת אותנו בעוד צעד לגאולה".

❧ ברי ושמא - ברי עדיף!

בא' מהיחידות להן זכה ר' גרשון מענדל גרליק בשנים הראשונות לאחר שיצא לשליחות, אמר לו הרבי: אם תאמר יותר מג' פעמים 'לחיים' - (א) לא בטוח שהבעה"ב יאהבו את זה, ו(ב) ייתכן שהדבר יגרום להם להתרחק.

לעומת זאת, אם תתפלל באריכות - וודאי שזה יפעל על בני הקהילה שיתקרבו על ידי זה!

❧ זכוכית עבה ונייר דק

פעם הגיעו לאותה קהילה חסידית שני שד"רים, האחד היה 'משכיל' נפלא ובעל מעלות עצומות, ובכל פעם שהיה מגיע היה חוזר מאמרים ומתוועד וכו', ולעומתו השד"ר השני היה יהודי פשוט בעל כשרונות פשוטים.

הרה"ח ר' שמואל לויטין טען שעל אף מעלותיו של השד"ר ה'משכיל', ענייניו של

פארבריינגען כפשוטו!

פעם ניגש א' מחשובי אנ"ש לשכנע את הרה"ח ר' עדין אבן־ישראל להגיע ולהתוועד בישיבה בתורת־אמת לרגל שבת מברכים אלול, והוא סירב לבקשתו תוך שהוא מספר:

"גדלתי להורים חילוניים, אך אבי זכרונו לברכה דיבר איתי באידיש וטען שלא אכפת לו אם אגדל אפיקורוס, 'אבער אן עם הארץ וועט ער נישט זיין' [= אבל עם הארץ לא תהיה]..."

"כשהגעתי ללמוד בלוד, בא' הימים הציע לי מישהו לבוא לפארברענגען, והיות שידעתי אידיש, לא נענית להצעתו היות וחשבת שמדובר במסיבת בילוי כפי התרגום הפשוט של תיבה זו באידיש, ואני הגעתי לישיבה על מנת ללמוד ולא על מנת לחגוג..."

"חלף הזמן, ובסופו של דבר הבנתי של'פארברענגען' יש גם משמעות נוספות".

"אבער דו ביסט מקיים דער פארברענגען כפשוטו!" [= אבל אתה רוצה לקיים 'פארברענגען' כפשוטו]...

מעלת התמימות

הגאון החסיד ר' בערע וואלף (דב זאב) קאזעוונזניקאוו היה רבה של העיר יקטרינוסלב עד לפטירתו בשנת תרס"ח, שאז מילא את מקומו הרב לוי יצחק שניאורסון אביו של הרבי.

לפני שהתקבל כרבה של יקטרינוסלב, שימש ר' בערע וואלף כרב בית כנסת

בעיר פולוצק, ובאותה תקופה פגש בבחור עם כשרונות פשוטים שלא הצליח כל כך להבין את מה שהיה לומד, וכשראה את הרצון הגדול שלו להצליח בלימוד, החליט להקדיש לו זמן ללמוד איתו בחברותא על מנת לקדם אותו בלימוד באופן אישי.

אבל למרות כל הנסיונות של הבחור והזמן הרב שהשקיע בו - הוא לא הצליח להבין מאומה. כאשר הם היו לומדים לדוגמא "מאימתי קורין את שמע", היה ר' בערע וואלף חוזר שוב ושוב בסבלנות גדולה ומסביר לו "מ א י מ ת י ק ו ר י ן א ת ש מ ע" - אך הבחור פשוט לא הצליח להבין.

יום אחד נכנס ר' בערע וואלף לבית הכנסת וראה את אותו בחור יושב על יד ספר תהילים ובוכה בדמעות שלישי, כשהתקרב יותר, הבחין כיצד הוא חוזר שוב ושוב בתחנונים מעומק הלב על הפסוק בפרק כ"ב: "איילות לעזרתי חושה". נכמרו רחמיו של ר' בערע וואלף והוא ניגש ושאל אותו: מדוע אתה בוכה? ענה לו הבחור כשעיניו מלאות דמות: "כי אני לא מבין את המשניות", כששמע ר' בערע וואלף את התשובה וראה עד כמה חשוב לבחור להצליח ללמוד תורה, הוא ניסה במשנה מרץ לעזור ולסייע לו - אך גם הפעם, ללא כל תוצאות.

כעבור שלושים שנה, כאשר ר' בערע וואלף כבר שימש כרבה של יקטרינוסלב, נכנס באחד הימים לחדרו יהודי בגיל העמידה על מנת לקבל ממנו את ברכת הדרך.

כאילו הוא יצא לחופשה

כאשר נפטר אחד משלוחי כ"ק אדמו"ר שליט"א בפתאומיות, היה באותה עיר שליח צעיר שהובא על ידי השליח המנוח ופעל תחתיו, ואילו כעת לא ידע מהם תחומי האחריות שלו.

הוא צלצל למזכירות ושאל את הרב חודוקוב: מה עלי לעשות ומה האחריות שלי? האם אני אמור לקחת את התפקיד על שכמי?

השיב לו הרב חודוקוב: עליך להמשיך כאילו הוא יצא לחופשה למספר ימים.

קדוש מבטן ומלידה

כאשר הרב שמעון שאער נסע ללמוד בישיבת תות"ל המרכזית, פגש אותו בשדה התעופה ר' פנייץ אלטהויז וביקש ממנו להעביר לרבנית נחמה דינה אתרוג מארץ ישראל.

כאשר הביא את האתרוג, שאלה אותו הרבנית מה מטרת הגעתו לאמריקה והאם יש לו כאן קרובי משפחה, והוא השיב שבא ללמוד בישיבה בחצר הרבי.

השיבה לו הרבנית: "אם כך, אומר לך מה אמר בעלי על החתן שלנו, שהוא 'קדוש מבטן ומלידה'!..."

והרבי יאספני

פעם היה בחור ממשפחה חב"דית שרצה ללמד בישיבת "תומכי תמימים" בכפר חב"ד, אולם הוריו התנגדו לכך, ורצו שהוא ילמד דווקא בישיבות בהם שמים דגש גדול יותר על למוד גמרא.

פנה היהודי אל ר' בערע וואלף ושאל אותו: "רבי, התכירני?", עונה ר' בערע וואלף: "לא".

המשיך אותו יהודי וסיפר: "אני אותה בחור שלמדת איתו בחברותא בעיר פולוצק, ולא הצלחתי להבין את המשניות, אך מאמציך לא חזרו ריקם. היום אני ראש ישיבה - והכל בזכותך".

ר' בערע וואלף הבחין שאותו יהודי לוקה במידת הגאווה, והשיב לו: "אז, כאשר בכית כשאמרת את הפסוק 'אילותי לעזרתי חושה' אהבתי אותך יותר מאשר עכשיו כשאתה מגיע אלי בגאווה ומספר לי שאתה ראש ישיבה..."

לפחות לא משקר לעצמי

המשפיע החסידי ר' מענדל פוטרפס התבטא פעם על עצמו: אמנם לא תמיד אני מצליח לנצח את היצר. אך גם כשהוא מנצח אותי - לפחות אני לא משקר את עצמי, ויודע שהוא ניצח.

מי צריך את המוסדות?!

באחת השנים אירעה מחלוקת גדולה בין חסידי חב"ד בקליפורניה והדבר עשה רעש גדול עד שהגיע גם לעיתונים הנדפסים במדינה.

באותה תקופה התבטא הרבי ביחידות: "אויב ס'גייט אזעלעכע מחלוקת'ן, איך דארף ניט קליפורניה מיט אלע אירע מוסדות" [= אם ישנם כאלו מחלוקות, אינני צריך את קליפורניה עם כל המוסדות שלהם].

היה עליו לחצות גשר, וכאשר עלה עליו -
מעד ונפל למים, וטבע למוות...

הבן השני, ר' נתן נטע פינסקי (המכונה
בפי חסידים בשם נטע אזאריצ'ער),
למד גם הוא בישיבת תומכי תמימים
בליובאוויטש והיה לאחד הבחורים
המצוינים שם. מספר עליו שהוא היה
לומד במשך שמונה שעות ביום "אמרי
בינה", ובשל כך שלח אותו אדמו"ר
הרש"ב לכהן כמשפיע בסניף ישיבת תומכי
תמימים שנוסדה בחרסון. למרבה הכאב,
כאשר פרצה מלחמת האזרחים ברוסיה,
קבוצת פורעים עשתה שמות בתלמידי
הישיבה, רכזו את כל התלמידים ואנשי
הצוות בצריף קטן, והעלו אותו באש וכל
הכלואים בצריף נשרפו על קדוש השם.

בשל מקרים מצערים אלו שארעו
במשפחה, בעצת רעייתו החליט האבא ר'
חיים ישראל לנסע לליובאוויטש ולשאול
בעצתו של אדמו"ר הרש"ב כיצד לנהוג.
האם להמשיך ולשלוח את בניו ללמד
בליובאוויטש.

כשהגיע לליובאוויטש, נכנס ליחידות
אצל אדמו"ר הרש"ב, ובמהלך היחידות
שאל את הרבי כיצד לנהג בבנו נחום
הלל, כיון שכבר הגיע זמנו להכנס ללמד
בישיבת תומכי תמימים, אך הם חוששים
לגורלו. השיב לו הרבי הרש"ב: "במקום
שמאבדים - שם גם מוצאים אחר כך".

ואכן, ר' נחום הלל פינסקי למד במשך
ארבע שנים בישיבת תומכי תמימים, ונודע
כאחד התלמידים המצוינים בישיבה.

בסופו של דבר למרות התנגדות ההורים
שלו - הוא נכנס ללמוד בישיבת תומכי
תמימים בכפר חב"ד.

זמן מה לאחר שהחל ללמוד בישיבה,
הגיע אביו אל הזאל כשהיה מלא
בתלמידים, ולעיני כל החברים וצוות
הישיבה - סטר לבנו על לחייו כעונש על
מעשהו.

הבחור היה שבור מאד מכל מה שארע
עמו, והחיכוך עם הוריו, ובמר לבו כתב
לרבי מכתב, בו השתמש בלשון דומה
ללשון הפסוק: "כי אבי ואמי עזבוני,
והרבי יאספני".

כאשר קיבל הרבי את המכתב, הקיף
בעגול את המלים "והרבי יאספני"...

איפה שמאבדים גם מוצאים

כאשר הרב החסיד ר' נחום הלל
פינסקי הגיע לגיל בחרות, הוריו רצו
לשלוח אותו ללמד בישיבת תומכי
תמימים בליובאוויטש, אך עננה כבדה
ריחפה עליהם. בעבר, ארעו להם מספר
מקרים מצערים עם אחיו הגדולים.

האח הבכור התמים מנחם מענדל
פינסקי היה תלמיד ישיבת תומכי תמימים
במחזור הראשון להיווסדה בשנת תרנ"ז,
והיה תלמיד מצטיין. בתקופת הקיץ
נסע לנחם מספר ימים בדאטשע סמוך
לעיירה ליובאוויטש, ובמהלך החופשה
שמע שכ"ק אדמו"ר מהורש"ב נ"ע יאמר
מאמר חסידות בשבת. היות ולא היתה
ברשותו עגלה, ורצונו לשמוע את דברי
החסידות שהרבי יאמר היה כה עז - הוא
החליט ללכת ברגל לליובאוויטש. בדרך,

שערות על כף היד

לרב רפאל צבי הרטמן ורעייתו לא נולדו ילדים במשך הרבה מאד שנים לאחר החתונה.

במשך 11 שנים (!) הסתובבו בני הזוג אצל רופאים ופרופסורים בעלי שם, הלכו למקומות הכי טובים ומצלחים - וכולם אמרו להם שאין שום סיכוי שיהיו להם ילדים...

לדעת הרופאים המצב היה עד כדי כך חסר סיכוי, שאחד הרופאים אפילו אמר להם: "כשיצמחו לכם שערות על כף היד - יהיו לכם ילדים..."

הדבר מאוד שבר את בני הזוג, עד שהחליטו לנסוע בעצמם לרבי ולבקש ברכה לילדים.

כאשר הגיע התור שלהם, נכנסו יחד ל'יחידות' והגישו לרבי קלסר עבה עם כל המסמכים הרפואיים שתעדו את כל הפגישות שלהם אצל המומחים הגדולים, ואת חוות הדעת שלהם על הסיכוי ללדת ילדים.

הרבי רפרף במהירות על המסמכים, ולאחר מכן סימן תנועת בטול בידו הקדושה וברך אתם: "יהיו לכם גם בנים וגם בנות!"

ואכן, כנגד כל התחזיות הקודרות של הרופאים - ברכתו של הרבי התקיימה במלאה, ובמשך השנים לא רק שנוולד להם ילד אחד, אלא נולדו להם שלושה בנים ושתי בנות - כברכת הרבי "גם בנים וגם בנות".

לא מסיימים עם הקב"ה

באחת השנים היתה קבוצה של בחורים מארץ הקודש שנסעו לרבי לחודש החגים, ועשו חניית ביניים של כמה ימים בצרפת. בשבת הם היו בישיבה בברינאוה, ולאחר תפילת שחרית רצו להתפלל מנחה וללכת לנוח עד צאת הכוכבים - שבצרפת זה בערך בשעה 10:00 בלילה. הבחורים בישיבה לא רצו לאפשר להם להתפלל, ואילו הבחורים מארץ הקודש ניסו להתעקש.

קולות הויכוח הגיעו לאזניו של ר' ניסן שעדיין היה באמצע התפילה, וכעבור כמה דקות הוא התערב ושאל על מה המהומה, והבחורים סיפרו לו את הצדדים בנושא.

אמר להם ר' ניסן: "עדיף שתלכו לישון ותפספו תפילת מנחה, והעיקר שלא תלכו לישון בתחושה שסיימתם עם הקב"ה..."

הוא עוסק במסיבות שבת!

כאשר שאלו את הרבי מדוע הוא מפלה את בערל ביומגארטן ומכניס אותו לחדר היחידות של אדמו"ר הרי"צ, השיב שזה בגלל שהוא עושה נחת לרבי, "ער טוט אין מסיבות שבת!".

כש'מתפללים' עם המאמר...

סיפר המשפיע ר' שלמה חיים קסלמן ע"ה:

המשכיל הנודע ר' שמואל בער מבוריסוב, שמע פעם מאמר חסידות מכ"ק אדמו"ר ה'צמח צדק', ואף שהתייגע רבות - לא הצליח להבין את המאמר ששמע ונכנס לאדמו"ר ה'צמח צדק' לבקש ביאור,

שהתמימים של היום אינם מתפללים אלא הם עוד מתחצפים!

בהתוועדות זו נכח גם ר' אברהם פריז, ולפתע הוא קם ונכנס לדבריו של הר' גייקובסון ואמר לו: "הוא צודק! מדוע אתה כועס? צריך לספר לו", וכשראה שהר' גייקובסון לא מספר בעצמו, פנה אל הבחור והמחיש: "בקורבנות אני מתבונן בענין פלוני, בהודו אני חושב על ענין זה בפסוקי דזמרה אני מתבונן בענין הזה..." וכו' וכו', אבל ברגע שהגיע לשמונה עשרה - סתם ולא פירש...

משגיח הסידי

הרב יהושע אייזיק בארוך שימש כמשגיח בישיבת תות"ל בוילנא בזמן אדמו"ר הרי"צ, והוא היה יהודה רך לב וטוב שהיה נוהג להתוועד עם התמימים על התשוקה לראות את הרבי ולהיות עם הרבי.

פעם הגיע מישהו לישיבה וראה שהוא משגיח ושאל את התמימים אך אדם כזה רך לב יכול לשמש כמשגיח שתפקידו להטיל משמעת בבחורים? השיבו לו התמימים שכאשר בחור מאחר לסדר חסידות בוקר הוא אומר לו מעומק הלב ובפשיטות הכי גדולה: "הרבי שלח אותי לכאן ואני צריך לדווח אחר כך לרבי - מה אני אעשה?", והיה מתחיל לבכות...

סיימו התמימים והעידו: כל בחור שאיחר פעם אחת ושמע את זה מר' יהושע אייזיק בארוך בתמימות ובפשטות הכי גדולה - לא איחר יותר...

אך הרבי הורה לו לגשת ולשאול את מתקן התנורים.

ר' שמואל בער היה בעל מעמד חשוב, וחסידים רבים הגיעו אליו על מנת שיבאר להם את דברי החסידות שאמר הרבי, ואף שהרבי הורה לו - הרי הוא לא היה מהדור השביעי, והתבייש לשאול את מתקן התנורים שיסביר לו את המאמר.

לבסוף הצליח להכריח את עצמו לגשת ולשאול, ואכן מתקן התנורים ביאר לו את הענין על דרך הפלא, וכששאל אותו ר' שמואל בער זאת מנין לו, השיב שכששומעים מאמר מהרבי ומתפללים איתו - אזי מבינים אותו!

מי שנשאר אחרי הזמן...

כשאר ר' שלמה קונין שאל את הרבי מי לקחת כשליח, הרבי אמר להתעניין מי נשאר בפעילות של "מיטוואך שעה" ביום רביעי אחרי הזמן הרשמי של הפעילות.

מה עושים מתחת לטלית?

פעם התוועדו ישראל ג'יקובסון ור' שמואל לוויטין ביניהם ואמרו שהתמימים של היום זה לא כמו התמימים של פעם - פעם היו מתפללים ב'עבודה' כמו שצריך, והיום - לא נעים לומר...

בהתוועדות נכח גם ז.ש. שהיה אז בחור צעיר, והוא החציף את פניו ואמר לר' ישראל ג'יקובסון בחוסר דרך ארץ: "אם אתם תגלו לנו מה אתם עושים שם מתחת לטלית אנחנו נתפלל בעבודה..."

ר' ישראל ג'יקובסון ראה את הדברים בעין שלילית, והוסיף בקצף שלא זו בלבד

להתפלל מחדש ולפעמים אנשים שהבחינו בכך היו מזכירים לו שכבר התפלל.

פעם שאלו אותו על כך, ור' פסח השיב: "אולי אשכח שכבר התפללתי היום, אבל לעולם לא אשכח שאני צריך להתפלל!..."

מגדיל ישועות מלכו

מספר הרב החסיד ר' נפתלי גרינברג: בשנים קדמוניות נהגו החסידים ברוסיה לחנך את בניהם לומר בסיום שמונה עשרה את הפסוק של הרבי: "מגדיל ישועות מלכו ועושה חסד למשיחו לדוד ולזרעו עד עולם", ואף הסבירו מדוע בחרו דווקא את הפסוק הזה למרות שיש פסוקים נוספים המתאימים לשמו של הרבי...

צריך 'לנער' דווקא את הצדיקים

חסידים נהגו לומר: "בתשליך מנערים את הציציות, כי דווקא את הצדיקים צריך 'לנער'..."

מהיכן דנתוני?

אחד מקהילת אנ"ש בלוד ניגש פעם לרב מרדכי שמואל אשכנזי ע"ה לשאול הלכה בעניני סת"ם, ולאחר שהרב השיב לו - לא התקבלה התשובה על דעתו והוא שאל את הרב "מהיכן דנתוני?"

השיב לו הרב אשכנזי בהומור שנון: יש שני סוגי אנשים שלא שואלים אותם שאלה כזו, עם הארץ ותלמיד חכם זקן. עם הארץ לא שואלים - כי בטח הוא למד את זה רק אתמול כך שהוא בטוח יודע 'מהיכן דנתוני', ואילו תלמיד חכם זקן לא שואלים

לעולם לא אשכח להתפלל...

ר' פסח מאלאסטאווקער היה חסיד של הרבי ה'צמח צדק' והוא היה עובד ומשכיל גדול. יום אחד הוא ראה חייל מתעלל בנערה יהודיה. הוא מיד רץ אל החיל, תפס אותו והיכה בו עד שהנערה ברחה והתחבאה ואז גם הוא רץ לביתו. כעבור זמן, חזר החייל המוכה עם כמה מחבריו והחלו לחפש את ר' פסח, בתוך החיפושים הם הגיעו גם לביתו אך לא מצאו אותו כי הוא התחבא בעליית הגג מתחת לחבית הפוכה. החיילים חיפשו זמן ארוך, ומשלא מצאו אותו נטל אחד החיילים מוט ברזל עם גולת עופרת בראשו והכה בחמה שפוכה את כל הנקרה בידו ושבר את חפצי הבית. בין השאר הוא הכה גם בחבית שתחתיה התחבא ר' פסח, והמוט פגע בראשו ופצע אותו.

ר' פסח נשאר עוד זמן בחבית עד שהיה בטוח שהחיילים עזבו את הבית ורק אז הרשה לעצמו לצאת מהחבית ולטפל בראשו הפצוע, אך הפגיעה הייתה כה חזקה שהוא איבד את כח הזכרון שלו. בצר לו נסע לצמח צדק, והצמח צדק החזיר לו את זכרונו.

חלף זמן, ובאחד מהשיעורים שמסר זעק פתאום "אוי רעבע", ומייד איבד את כח הזכרון ושכח הכל. כעבור כמה ימים התברר שבדיוק באותו רגע הסתלק הצמח צדק והברכה נשארה עד ההסתלקות, ומאז עד סוף ימיו סבל ר' פסח משכחה והרבה פעמים היה מגיע לביהכנ"ס ומתפלל, ובסיום התפילה היה לוקח את התפילין ביד, שם אותם על שולחן אחר ומתחיל

למקום נעמד בסופו של דבר ר' אברהם דונין ופנה במתק לשונו אל הקהל:

"כל היהודים בכל הדורות ידעו, שהעיר הכי קדושה בעולם היא ירושלים. מה הסיבה לכך? כי שם היה בית המקדש, אליו היו עולים שלוש פעמים בשנה. כל השנה היו מחכים לעלות לרגל, וכשהיו מגיעים לבית המקדש, היו נפרדים - הגברים כאן, והנשים שם. אז מה בסך הכל ביקשנו? שהגברים ישבו בצד הזה, והנשים בצד הזה..."

הדברים שיצאו מן הלב נכנסו אל הלב, וכל הקהל התרומם בדממה, החליפו מקומות, והערב התחיל בהצלחה מרובה.

בפעם אחרת שהתקיים ערב חב"ד בקיבוץ גניגר שבעמק יזרעאל, שוב האווירה הייתה מתוחה, ושוב ר' אברהם דונין הציל את המצב כשפנה אל הקהל באומרו: "עם אווירה כזו אי אפשר להתחיל לדבר, אז אני מציע שפשוט נתחיל בניגון חסידי עתיק שחסידי חב"ד ברוסיה הביאו יחד איתם ארצה", וכאן הוא התחיל לנגן במתינות הכי גדולה: "ע-ג-לה ע---ם סו-סה--- ב-שדה-תרוץ... ד-יו ד-יו היי היי הויסה!..." (זמר עברי המושר בקצביות בפי בני הקיבוצים, שהלחן שלו הינו לחן חסידי כמו ניגונים רבים אחרים שקיבלו פנים חדשות עם בואם של המחדשים העברים אל הקיבוצים).

כשהוא התחיל את הניגון, כשפניו רציניות וחרושות קמטים, כל הקהל התגלגל מצחוק, והצטרף אליו בשירתו, הקרח נשבר, ומשם ואילך הכל המשיך על מי מנוחות והיתה הצלחה רבה.

- כי מרוב שהוא למד הרבה כבר הכל התערב לו בראש, והוא לא יכול להצביע על מקור מדוייק...

סיים הרב אשכנזי: "תחליט לבד לאיזה סוג אני שייך..."

להתכונן לנסיעה

ר' שלמה חיים קסלמן נהג להתוועד על הפסוק "אם בגפו יבוא בגפו יצא" - אם העבד-החסידי בא אל האדון 'בגפו' - הוא גם יצא משם בגפו...

מה סך הכל ביקשנו?!

באחד מערבי חב"ד שהתקיימו בקיבוץ בית אלפא, בשיחות ההכנה והתיאום שנעשו מול מזכירות הקיבוץ ביקשו החסידים שהערב יתקיים בישיבה נפרדת. אנשי הקיבוץ נפגעו מעצם המחשבה שהחב"דניקים יגידו להם מה לעשות, והציבו את זה כתנאי סף; אם אתם מוכנים שנשב יחד - יהיה ערב חב"ד, ואם לא - לא.

החסידים לא ידעו מה לעשות, ופנו יו"ר צאגו"ח הרה"ח ר' ישראל לייבוב שהעביר את השאלה למזכירות ששאלה אצל הרבי, והתשובה שהגיעה הייתה שבתחילת הערב צריך לבקש יפה, ואם יפעל מה טוב, ואם לא - אנחנו את שלנו עשינו.

בהגיע הערב המיועד, הגיעו כל זוגות הקיבוץ והתיישבו במופגן בזוגות, וכשהחב"דניקים נכנסו הייתה אווירה מאוד מתוחה. מבין החסידים שהגיעו

את ובניך תחיי בנותר

בשנת תשמ"ו התקיים אחד מכינוסי השלוחים האזוריים ב-770, וביום ראשון לאחר אמירת המאמר כאשר הרה"ח ר' שלמה קונין עבר לפני הרבי (היה זה מעט זמן לפני שהחל הסדר הקבוע של 'חלוקת דולרים'), נעמד עם שתי ידיו פתוחות ואמר לרבי: "כלים ריקים אל תמעיטי", כמענה הרבי נתן לו חופן מטבעות וברכו: "ואת ובניך תחיי בנותר".

אם הרבי היה נותן לי אבן...

בתקופה שקדמה לסדר הקבוע של חלוקת הדולרים, חילק הרבי במשך זמן מסויים מטבעות של ניקל'ס בפתח החדר. באותה תקופה עבר לפני הרבי א' התמימים מקבוצה תשד"מ, ובין המטבעות שקיבל היה גם סנט, והוא היה מאוד שבור מכך.

אמר לו חברו: "אם הרבי היה נותן לי אבן - גם הייתי שמח".

רבי יש רק אחד!

אחת מאנ"ש נכנסה ליחידות, ובמהלכה דיברה אודות מצב בנה הלומד בחיידר. הרבי שאל אותה: "ביי וועמען לערנט ער?" [= אצל מי הוא לומד?], והיא ענתה "ביי רבי..." [=אצל רבי פלוני].

נענה מייד הרבי ואמר: "מלמד! א רבי האט ער נאר איינער!" [מלמד! רבי יש רק אחד...].

מה לעשות שזה באמת פסול...

סיפר הרה"ח ר' צחק ליברמן:

לאחר השיחה הידועה בשנת תשמ"מ על התפילין הפסולות של מי שמחציף את פניו בכל עניני קדושה, המקורבים למחוצף רצו לערוך מפגן מחאה על ביזוי כבוד התורה ופגיעה והוצאת שם רע ב'גדול הדור', אבל לפני שהוציאו את זה לפועל, החליטו בהתייעצות עמו שלא לעשות שום דבר לפני שיבדקו האם הטענה נכונה.

התפילין נמסרו לסופר ליטאי ידוע, מתלמידי החזו"א, והוא אכן בדק את התפילין ומצא מילה שלימה חסרה!

אנשיו היו בהלם בעקבות הגילוי, והוא הורה להם שלא לעשות מאומה, ואכן למשך תקופה ממושכת לאחר מכן מיעט לדבר ולהחציף את פניו.

התקשרות למאור

פעם היו ממשילים את ההתקשרות לרבי לבית מנורה. כמה שמכניסים בבית מנורה - זה מה שמאיר. אם מכניסים מנורה חלשה, זה האור שמופק, ואם מכניסים מנורה חזקה יותר - יש אור חזק יותר. כמה שנותנים בשביל ההתקשרות לרבי - הרבי מאיר דרכנו יותר.

על נסיעה לרבי לא שואלים!

כאשר הרב שנ"ז גורליק התמנה לרבה של כפר חב"ד, הוא רצה מאוד לנסוע אל הרבי, אבל בכל פעם ששאל - הרבי ענה לו תשובה שלילית בסגנון של "כיצד יעזוב מקום שליחותו" וכדומה.

הרבי חייד למשמע התשובה, ואמר
לרבי גורליק: אבל אל תעשה זאת שוב...

לא הכרתי את ר' לוי'ק...

באחת השנים היתה הוראה מהרבי
להתוועד בכ"ף מנחם אב, ובישיבה בכפר
התוועדו עם ר' שלמה חיים. כשהוא
התחיל לדבר הוא אמר שהוא לא הכיר
את רלוי"צ, אבל מה שהוא יודע שהיו לו
שלושה בנים, והבן הבכור זה הרבי, ועל
זה כבר היה לו מה לדבר כל הלילה...

פעם נזף בו אחד מזקני החסידים מדוע
הוא לא נוסע, והרב גורליק השיב לו בגלל
שכל פעם הרבי עונה לו תשובה שלילית,
והחסיד ענה לעומתו שזה לגמרי אשמתו
- אצל חסידים ידוע ששואלים את הרבי
על הכל חוץ מאשר על נסיעה לרבי.

הרב גורליק סבר וקיבל, ואכן נסע אל
הרבי, והפעם - בלי לשאול.

כאשר נכנס ליחידות, אמר לו הרבי
בתמיהה: "והרי דיברנו...", והרב גורליק
השיב את מה ששמו בפיו, שאצל חסידים
מקובל ששואלים על הכל את הרבי חוץ
מאשר על נסיעה.

לזכות

החתן התמים **שמואל שיחי'**
והכלה המהוללה מרת **מושקא תחי'**
נוטיק

לרגל נישואיהם בשעה טובה ומוצלחת
שיזכו להקים בית חב"ד - בית נאמן בישראל בנין עדי עד
על יסודי התורה והמצוה כפי שמוארים במאור שבתורה
ויזכו לבנים ובני בנים עוסקים בתורה ובמצוות
מקושרים לכ"ק אדמו"ר שליט"א
מתוך הרחבה בגשמיות וברוחניות
ומתוך שמחה וטוב לבב!

ולזכות הוריהם
הרה"ח ר' זלמן ניסן פנחס שי' ומרת נחמה תחי' נוטיק
והרה"ח מיכאל שי' ומרת אילנה תחי' דורון
ובני משפחותיהם שיחיו

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד